

Evaluatie instrumenten strategische transformatiesteun, kmo- groeisubsidie en ecologiesteun

Rapport EP+ | 27 december 2019

In opdracht van

Vlaamse Overheid
Beleidsdomein Economie, Wetenschap en
Innovatie
Agentschap Innoveren & Ondernemen (VLAIO)
Koning Albert II-laan 35, bus 12
1030 Brussel

Contactpersoon voor deze offerte:

Wim Van der Beken
Ties Vanthillo
Willem Devriendt

Jozef II-straat 40 B1
1000 Brussel

T: +32 2 282 17 10
info@ideaconsult.be

www.ideaconsult.be

IDEA
CONSULT *thinking ahead*

member of

IDEA GROUP

Inhoudsopgave

1 /	Interventiologica Ecologiepremie Plus	3
2 /	Resultaten van de portfolio-analyse	5
2.1.	Aantal dossiers en toegekende steun	5
2.2.	Profiel van gesteunde ondernemingen naar grootte	6
2.3.	Profiel van gesteunde ondernemingen naar sector	7
2.4.	Profiel van gesteunde ondernemingen naar regio	8
2.5.	Profiel van gesteunde ondernemingen naar leeftijd	9
2.6.	Profiel van gesteunde ondernemingen naar technologie	9
2.7.	Profiel van gesteunde ondernemingen naar doorlooptijd	11
3 /	Resultaten van de procesanalyse	13
3.1.	Voor de indiening	13
3.2.	Subsidieverlening	16
3.3.	Na de subsidieverlening	20
4 /	Evaluatie van de impact en de additionaliteit	22
4.1.	Gebruik van VLAIO-instrumentarium	23
4.2.	Aanleiding opstart van het project	23
4.3.	Reden steunaanvraag	24
4.4.	Resultaten en impact	25
4.5.	Belang van de steun (additionaliteit)	28
4.6.	Suggesties voor bijsturing van de maatregel	30
5 /	Conclusies	32
5.1.	Kenmerken	32
5.2.	Kerncijfers	32
5.3.	Proces en proceskwaliteit	33
5.4.	Effectiviteit, impact en additionaliteit van de steun	34
5.5.	Advies	34
6 /	Overzicht extra tabellen en lijst van interviews	36
6.1.	Interviews	36
6.2.	Extra tabellen	36

1 / Interventiologica Ecologiepremie Plus

In dit hoofdstuk geven we de interventiologica weer voor de Ecologiepremie Plus die het onderwerp is van deze evaluatie. De interventiologica wordt voor dit instrument verder geëxpliciteerd en uitgewerkt.

Ratio voor de steun

De zorg voor het milieu en klimaat is nu al een belangrijke doelstelling van het economisch ondersteuningsinstrumentarium. Hierop adequaat inspelen zal op lange termijn een competitief voordeel opleveren. Het instrument Ecologiepremie Plus beoogt daarop een antwoord te bieden op een aantal problemen en uitdagingen van Vlaamse ondernemingen i.v.m. klimaatthema's.

Interventie

Het instrument Ecologiepremie Plus is een interventie in de vorm van een subsidie die wordt berekend als een percentage van de subsidiabele ecologie-investeringen (meerkost tov klassieke investering). Het steunpercentage wordt bepaald op basis van de ecolklasse, de aard van de ecologie-investering en de grootte van de onderneming. Een onderneming kan maximaal 1.000.000 euro steun genieten over een periode van 3 jaar.

Output

De directe realisatie van de interventie is de investering door een onderneming in een **gestandaardiseerde ecologie-investering** (op milieu- of energiegebied). Deze steunregeling maakt gebruik van een limitatieve technologieënlijst die bestaat uit een beperkt aantal technologieën.

Resultaat

De investering moet leiden tot een aantal belangrijke resultaten, namelijk:

- ▶ Stimuleren en realiseren van een milieuvriendelijk en/of energiezuinig productieproces;
- ▶ Duurzame economische groei van de onderneming.

Impact

Het instrument Ecologiepremie Plus beoogt finaal bij te dragen aan het stimuleren van efficiënter en duurzamer energieverbruik en de versterking van het Vlaams economisch weefsel door vergroening van de productieprocessen.

Ecologiepremie+

PROCES

**RATIO
voor steun**

De zorg voor het milieu en klimaat zal aan belang winnen en een adequaat inspelen hierop door zal op lange termijn een competitief voordeel opleveren.

INTERVENTIE

Ecologiepremie+ =
Een **subsidie** die wordt berekend als een percentage van de subsidiabele ecologie-investeringen (meerkost tov klassieke investering).
Het maximale bedrag (**max. 1.000.000 euro over een periode van 3 jaar**) wordt bepaald op basis van de eco-klasse, de aard van de ecologie-investering en de grootte van de onderneming.

OUTPUT

Een onderneming investeert in een gestandaardiseerde **ecologie-investering** (op milieu- of energiegebied).
Deze steunregeling maakt gebruik van een limitatieve technologieënlijst met een beperkt aantal technologieën.

RESULTAAT & IMPACT

Stimuleren en realiseren van een milieuvriendelijk en/of energiezuinig productieproces
Duurzame economische groei van de onderneming

Stimuleren van efficiënter en duurzamer energieverbruik

Versterking van het Vlaams economisch weefsel: vergroening productieprocessen

Efficiëntie

Effectiviteit

2 / Resultaten van de portfolio-analyse

In dit hoofdstuk bespreken we de resultaten van de portfolio-analyse voor het instrument Ecologiepremie Plus.

De verwerking gebeurt op basis van informatie en gegevens die door VLAIO werden bezorgd. Aanvullende gegevens werden bekomen door gebruik te maken van de databank Belfirst (vb. met betrekking tot de leeftijd van een onderneming). De portfolio-analyse is uitgevoerd van bij de start van de maatregel in februari 2011. Op basis van deze portfolio-analyse is ook een selectie gemaakt van te interviewen steunaanvragers.

De analyse bekijkt de volledige set van goedgekeurde dossiers, waarbij er specifieke aandacht was voor het aantal en type van goedgekeurde dossiers. Vervolgens gaan we meer in detail met de verdeling van de steun naar grootte van de onderneming, de geografische spreiding, de verdeling volgens sector en leeftijd van de ondernemingen.

Tenslotte besteden we ook aandacht aan een aantal specifieke topics, met name de technologie waarin geïnvesteerd wordt en de doorlooptijd van de aanvragen.

Instrument Ecologiepremie Plus

Het instrument Ecologiepremie Plus is een financiële tegemoetkoming aan ondernemingen die 'generieke' performante ecologie-investeringen (op basis van een limitatieve lijst) realiseren in het Vlaamse Gewest. Met de ecologiepremie neemt de Vlaamse Overheid daarbij een gedeelte van de extra investeringskosten die een dergelijke investering met zich brengt, voor haar rekening.

De Ecologiepremie Plus wordt toegekend in de vorm van een subsidie. Het bedrag van de ecologiepremie wordt bepaald door: de aard van de investering (milieu-investering of investering op energiegebied); de ecoklasse waartoe een technologie behoort op basis van zijn ecologiegetal met corresponderend subsidiepercentage en de grootte van de onderneming.

Het subsidiepercentage van het instrument Ecologiepremie Plus varieert hierdoor op dit moment tussen de 15% tot 55% van de meerkost van de technologie, afhankelijk van de grootte van de onderneming en de technologie die wordt toegepast. Het totale bedrag aan toegekende subsidies aan een onderneming bedraagt maximaal 1.000.000 euro over een periode van 3 jaar te rekenen vanaf de indieningsdatum van de eerste positief besliste steunaanvraag.

2.1. Aantal dossiers en toegekende steun

Hieronder vindt u een overzicht van het toegekende budget en het aantal ingediende en toegekende dossiers voor het instrument Ecologiepremie Plus.

- ♦ Vanaf de opstart van het instrument Ecologiepremie Plus in 2011 tot en met 30 juni 2019¹ zijn er 3.587 dossiers aangemaakt, waarvan 743 dossiers geannuleerd, 8 onontvankelijk en 26 stopgezet werden. Er zijn ook nog 69 dossiers in behandeling.
- ♦ In totaal werden er 2.823 dossiers goedgekeurd. Het goedkeuringspercentage, op basis van het aantal ingediende dossiers, ligt op 78,7%.
- ♦ Het aantal toegekende aanvragen is niet gelijkmatig verdeeld over de jaren. Het instrument kende een piek van het aantal goedgekeurde dossiers met 846 in 2014. De jaren daarna daalde het aantal goedgekeurde dossiers², om terug te stijgen tot 361 in 2018.

¹ Dit is het tijdstip waar de databank is afgesloten voor deze portfolio-analyse. De cijfers voor 2019 hebben dus betrekking op Q1 en Q2 van dit jaar. Lancering maatregel in januari 2011.

² De Ecologiepremie Plus steunregeling kende doorheen de tijd een aantal aanpassingen, o.a. in 2014 werd de limitatieve lijst met technologieën die in aanmerking komen voor steun afgeslankt tot 30 technologieën.

Tabel 1: Aantal ingediende en toegekende dossiers Ecologiepremie Plus (in aantal)³

Jaar	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	Totaal
Ingediend	211	261	824	856	150	215	322	506	242	3 587
Goedgekeurd	131	201	525	846	149	204	255	361	151	2 823
Goedkeurings- -percentage										78,7%

bron: VLAIO, bewerking door Idea Consult

- ♦ In totaal is er in de periode 2011-2019 voor bijna 153 miljoen euro Ecologiepremie Plus toegekend aan 2.823 ondernemingen. Het totale investeringsbedrag is meer dan 830 miljoen euro.
- ♦ Het gemiddelde bedrag per goedgekeurd steundossier is 54.199,03 euro.
- ♦ Het mediaan bedrag per goedgekeurd steundossier is 8.545,53 euro, met als minimum 46,75 euro en als maximum 1.000.000 euro. Bij het mediaan bedrag per dossier moet opgemerkt worden dat de toegekende steun sterk is gestegen vanaf 2014 (3.175 euro) tot 2019 (17.377,44 euro).

Tabel 2: Toegekende Ecologiepremie Plus (in euro toegekende steun en aantal dossiers)

Jaar	Toegekende steun	Investeringsbedrag	Mediaan steunbedrag	Gemiddeld steunbedrag
2011	11 058 489,73	85.180.689,35	5 599,34	84 415,95
2012	11 554 009,40	71.869.805,19	3 930,60	57 482,63
2013	35 194 257,18	124.261.414,96	4 500,00	67 036,68
2014	40 121 083,98	201.621.542,41	3 175,00	47 424,45
2015	6 161 491,21	76.932.278,90	10 500,00	41 352,29
2016	7 983 562,89	57.420.015,25	18 831,53	39 135,11
2017	16 313 277,72	99.602.691,44	18 292,75	63 973,64
2018	19 331 572,53	90.775.097,92	19 200,00	53 550,06
2019	5 231 912,42	25.954.768,25	17 377,44	34 879,42
Totaal	152 949 657,06	833 618 303,67	8 545,53	54 199,03

bron: VLAIO, bewerking door Idea Consult

2.2. Profiel van gesteunde ondernemingen naar grootte

De Ecologiepremie Plus ondersteunt zowel kleine, middelgrote als grote ondernemingen met een vestiging in Vlaanderen. Hieronder vindt u een overzicht van het toegekende budget en het aantal projecten per grootte van de onderneming.

Figuur 1: Profiel van de gesteunde ondernemingen naar grootte (in euro steun en aantal)

	Toekenningen		Steunbedrag		Gemiddelde steun per dossier
	<i>n</i>	<i>%</i>	<i>euro</i>	<i>%</i>	<i>euro</i>
Kleine onderneming	1 807	64%	62 335 585	41%	34 497
Middelgrote onderneming	564	20%	49 228 542	32%	87 285
Grote ondernemingen	451	16%	41 385 530	27%	91 764

³ Een dossier wordt niet noodzakelijk beslist in het jaar van indiening. Zie ook <https://www.vlaio.be/nl/subsidies-financiering/ecologiepremie/aanvraagprocedure> onderaan voor een overzicht van verschillende statussen van dossiers. In deze berekeningen zijn de goedgekeurde dossiers gekozen op basis van de vastleggingsdatum. De onontvankelijke en geannuleerde dossiers zijn niet in de berekeningen opgenomen.

Totaal	2 822	152 949 657	54 199
---------------	--------------	--------------------	---------------

bron: VLAIO, bewerking door Idea Consult

- ◆ Ongeveer 62,3 miljoen euro (40,7%) van de toegekende steun gaat naar kleine ondernemingen, 49,2 miljoen euro (32,1%) gaat naar middelgrote ondernemingen en 41,3 miljoen euro (15,9%) gaat naar grote ondernemingen.
- ◆ 1.807 gesteunde dossiers (64%) zijn van kleine ondernemingen, 564 dossiers (19,9%) zijn van middelgrote ondernemingen en 451 dossiers (15,9%) zijn van grote ondernemingen.

2.3. Profiel van gesteunde ondernemingen naar sector

Voor de rapportage is ook per project aangegeven tot welke sector de steunvragende onderneming met haar hoofdactiviteit behoort.

- ◆ Hieruit blijkt dat het instrument voornamelijk aangevraagd wordt door industriële ondernemingen, daarna volgen vervoer en opslag, groot- en detailhandel en de bouwnijverheid.
- ◆ De toekenningen kennen een iets ander patroon, maar ook hier staat industrie op een met een derde van de goedgekeurde dossiers. Een vierde van de dossiers komt op conto van de groot- en detailhandel, gevolgd door vervoer en opslag met 13%.
- ◆ De gemiddelde steun per dossier is hoger bij industriële ondernemingen dan bij ondernemingen uit de sectoren vervoer en opslag en groot- en detailhandel en de bouwnijverheid.
- ◆ Het relatieve belang van de industrie over de jaren heen is dalend, terwijl ondernemingen uit de sector vervoer en opslag sinds 2017 meer steun ontvangen. Dit is bepaald door het soort technologie dat subsidiabel is. Sinds 2017 zijn een aantal technologieën opgenomen eigen aan transport.

Figuur 2: Profiel van gesteunde ondernemingen naar sector (in euro toegekende steun en aantal)

	Toekenningen		Steunbedrag		Gemiddelde steun per dossier
	<i>n</i>	<i>%</i>	<i>euro</i>	<i>%</i>	
Industrie	908	32%	83 186 813	54%	91 615
Vervoer en opslag	361	13%	21 548 241	14%	59 690
Groot- en detailhandel	696	25%	20 336 977	13%	29 220
Bouwnijverheid	216	8%	8 456 034	6%	39 148
Distributie van water afval	30	1%	5 464 349	4%	182 145
Overige diensten	43	2%	4 637 265	3%	107 843
Administratieve en ondersteunende diensten	59	2%	1 743 136	1%	29 545
Verschaffen van accommodatie en maaltijden	99	4%	1 634 876	1%	16 514
Vrije beroepen; wetenschappelijke en technische activiteiten	170	6%	1 481 809	1%	8 717
Productie en distributie van elektriciteit- gas- stoom en gekoelde lucht	9	0%	1 119 349	1%	124 372
Exploitatie van en handel in onroerend goed	30	1%	1 102 264	1%	36 742
Winning van delfstoffen	2	0%	503 017	0%	251 509
Onderwijs	2	0%	459 899	0%	229 950
Informatie en communicatie	86	3%	423 635	0%	4 926
Menselijke gezondheidszorg en maatschappelijke dienstverlening	61	2%	348 760	0%	5 717
Financiële activiteiten en verzekeringen	35	1%	280 751	0%	8 021
Kunst- amusement en recreatie	9	0%	220 983	0%	24 554
Landbouw en visserij	1	0%	1 500	0%	1 500
Totaal	2817		152 949 658		54 295

bron: VLAIO, bewerking door Idea Consult

Figuur 3: Evolutie van aandeel sectoren per jaar in de totale steun (in percent)

Sector	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	Total
Industrie	60%	68%	65%	61%	60%	47%	39%	28%	37%	54%
Vervoer en opslag	11%	1%	14%	7%	18%	7%	30%	25%	18%	14%
Groot- en detailhandel; reparatie van auto's en motorfietsen	11%	22%	8%	7%	14%	33%	15%	21%	21%	13%
Bouwnijverheid	0%	3%	3%	13%	1%	3%	1%	5%	10%	6%
Distributie van water; afval- en afvalwaterbeheer en sanering	11%	2%	3%	5%	4%		2%	3%		4%
Overige diensten	2%	2%	2%	3%	1%	2%	7%	3%	3%	3%
Administratieve en ondersteunende diensten	0%	1%	2%	0%	0%	0%	3%	1%	6%	1%
Verschaffen van accommodatie en maaltijden	0%	0%	0%	0%	0%	2%	1%	4%	0%	1%
Vrije beroepen en wetenschappelijke en technische activiteiten	0%	0%	1%	1%	1%	0%	0%	2%	2%	1%
Productie en distributie van elektriciteit, gas, stoom en gekoelde lucht			0%	0%			2%	3%		1%
Exploitatie van en handel in onroerend goed		0%	0%	0%	0%	2%		4%	0%	1%
Winning van delfstoffen	4%		0%							0%
Onderwijs			1%				0%	0%		0%
Informatie en communicatie	1%	0%	0%	0%	0%		0%	0%	0%	0%
Menselijke gezondheidszorg en maatschappelijke dienstverlening		0%	0%	0%	0%	1%		0%	2%	0%
Financiële activiteiten en verzekeringen	0%	0%	0%	0%		2%	0%	0%	0%	0%
Kunst, amusement en recreatie			0%	0%	0%	1%		0%		0%
Landbouw, bosbouw en visserij				0%						0%
Total	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Bron: VLAIO, bewerking door Idea Consult

2.4. Profiel van gesteunde ondernemingen naar regio

Hieronder vindt u een overzicht van de verdeling van het toegekende budget en het aantal gesteunde ondernemingen naar regio. De geografische opdeling gebeurt op basis van de ligging van de maatschappelijke zetel van de steunvragende onderneming.

Figuur 4: Profiel van de gesteunde ondernemingen naar provincie (in euro toegekende steun en aantal)

	Toekenningen		Steunbedrag		Gemiddelde steun per dossier
	<i>n</i>	<i>%</i>	<i>euro</i>	<i>%</i>	<i>euro</i>
Antwerpen	808	29%	55 957 713	37%	69 255
Limburg	425	15%	20 490 456	13%	48 213
Oost-Vlaanderen	622	22%	31 779 942	21%	51 093
Vlaams-Brabant	283	10%	13 729 023	9%	48 512
West-Vlaanderen	632	22%	27 707 684	18%	43 841
Andere	52	2%	3 284 839	2%	63 170
Totaal	2.822		152 949 657		54 199

bron: VLAIO, bewerking door Idea Consult

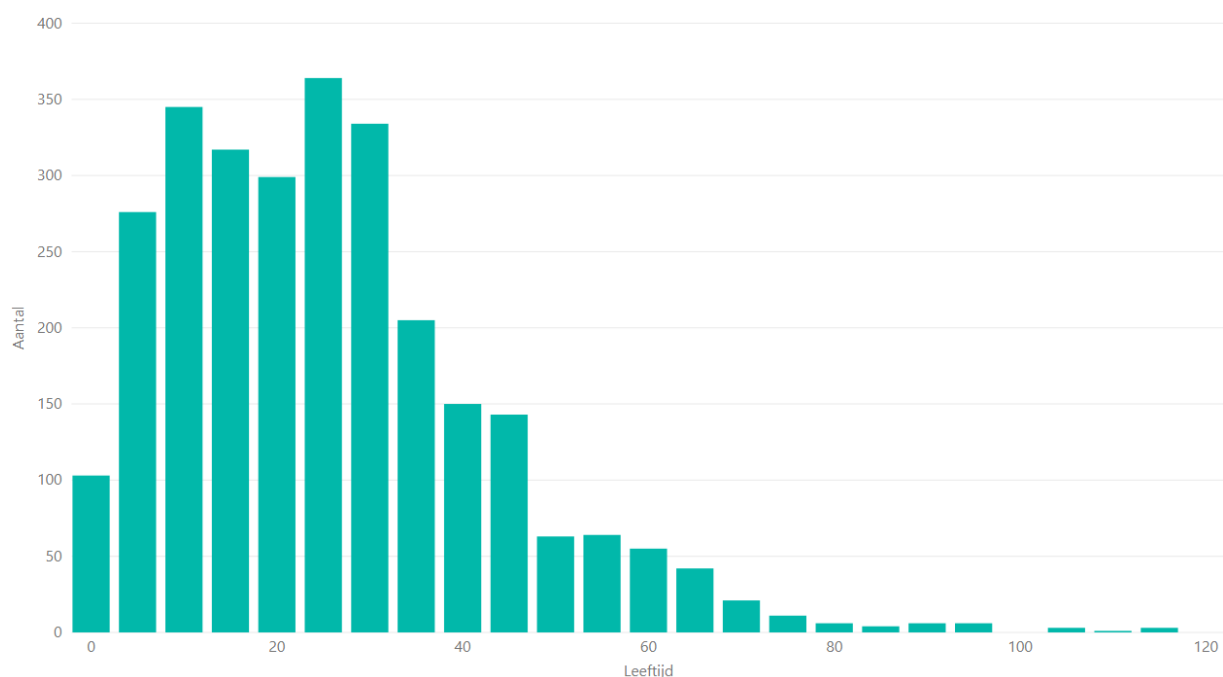
- ♦ 36,6% (55,9 miljoen euro) van de middelen gaat richting de provincie Antwerpen, daarna volgen Oost-Vlaanderen (20,8% - 31,8 miljoen euro), West-Vlaanderen (18,1% - 27,7 miljoen euro), Limburg (13,4% - 20,5 miljoen euro) en Vlaams-Brabant (9% - 13,7 miljoen euro). Ongeveer 2,1% of 3,3 miljoen euro van de steun gaat naar ondernemingen met een maatschappelijke zetel buiten het Vlaams Gewest (Brussels Hoofdstedelijk Gewest, Luxemburg en Waals-Brabant), maar met exploitatiezetels in Vlaanderen.

- ♦ 28,6% (808) van de projecten is gevestigd in de provincie Antwerpen, daarna volgen West-Vlaanderen (22,4% - 632 projecten), Oost-Vlaanderen (22% - 622 projecten), Limburg (15,1% - 425 projecten) en Vlaams-Brabant (10% - 283 projecten). Ongeveer 1% of 52 van de gesteunde ondernemingen heeft een maatschappelijke zetel buiten het Vlaams Gewest (Brussels Hoofdstedelijk Gewest, Luxemburg en Henegouwen), maar met exploitatiezetels in het Vlaams Gewest

2.5. Profiel van gesteunde ondernemingen naar leeftijd

Hieronder vindt u een overzicht van het aantal gesteunde dossiers naar leeftijd van de onderneming. 86,5% van de gesteunde ondernemingen (2.442) is meer dan 10 jaar actief (berekend op basis van de oprichtingsdatum in Belfirst). 9,7% of 276 van de ondernemingen is tussen vijf en tien jaar actief. Slechts 1,5% of 43 ondernemingen zijn tussen drie en vijf jaar oud. 2,1% van de gesteunde ondernemingen is minder dan drie jaar actief.

Figuur 5: Profiel van gesteunde ondernemingen naar leeftijd (in aantal)

Tabel 3: Profiel van gesteunde ondernemingen naar leeftijd (in aantal)

Jaar	<3 jaar	3-<5 jaar	5 - <10	>10 jaar
Totaal	62	43	276	2442

bron: VLAIO, bewerking door Idea Consult

2.6. Profiel van gesteunde ondernemingen naar technologie

Om in aanmerking te komen voor een Ecologiepremie Plus selecteren ondernemingen voor een dossier één of meerdere technologieën uit een lijst. De weerhouden selectie bevat de meest performante technologieën, en de technologieën die het meeste bijdragen aan het behalen van de Kyoto-engagements, de Europese 20/20/20 doelstellingen en de Vlaamse milieubeleidsdoelstellingen. Deze lijst wordt op regelmatige basis aangepast.

Het instrument Ecologiepremie Plus kende een aantal bijstellingen:

- ▶ In 2012 werden de subsidiepercentages opnieuw opgetrokken tot wat maximaal toegelaten was bij de algemene groepsvrijstellingsverordening.

- ▶ In 2014 werden de subsidiepercentages verlaagd en werd de limitatieve lijst met technologieën die in aanmerking komen voor betoelaging met de ecologiepremie afgeslankt tot nog 30 technologieën.
- ▶ In 2017 werd in het kader van de vergroening van het wegtransport een aantal milieuvriendelijke vrachtwagens met een verhoogde steun bij de ecologiepremie gesubsidieerd. De subsidiepercentages werden daarvoor opnieuw opgetrokken tot de Europees maximaal toegelaten grens. Tegelijkertijd werd de beoordeling door het VITO gebaseerd op de kosteneffectiviteit en niet langer op de milieuscore van het hoofdeffect van die technologie samen met de weegfactor die aan het thema gegeven werd in het milieurapport Vlaanderen.

Hieronder vindt u een overzicht van de verdeling van het aantal gesteunde ondernemingen naar technologie. Ondernemingen vragen vaak verschillende technologietypes per dossier aan.

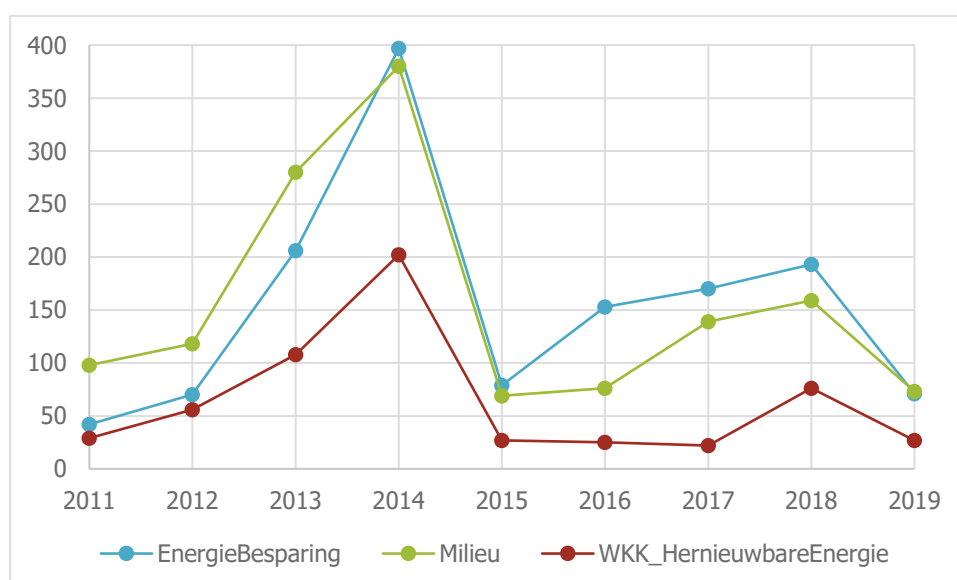
Tabel 4: Profiel van gesteunde ondernemingen naar investeringstype technologie (in aantal)

Jaar	EnergieBesparing	Milieu	WKK_Hernieuwba reEnergie	Totaal technologie dossiers	Totaal unieke dossiers
2011	42	98	29	169	131
2012	70	118	56	244	201
2013	206	280	108	594	525
2014	397	380	202	979	846
2015	79	69	27	175	149
2016	153	76	25	254	204
2017	170	139	22	331	255
2018	193	159	76	428	361
2019	71	73	27	171	150
Totaal	1381	1392	572	3345	2822

bron: VLAIO, bewerking door Idea Consult

Voor de verdeling van het toegekende budget is het niet mogelijk om een tabel op te maken aangezien er geen gegevens naar toegekende steun per technologie per dossier beschikbaar zijn (omdat er in sommige gevallen meerdere technologieën beschikbaar zijn). Onderstaande figuur geeft aan dat er tot 2014 een sterke stijging was in de aanvragen voor de drie categorieën energiebesparing, milieu en WKK & hernieuwbare energie. De meeste aanvragen gebeuren sinds 2015 voor energiebesparende investeringen, gevolgd door milieu-investeringen en WKK & hernieuwbare energie.

Figuur 6: Aanvragen investeringstype technologie (in aantal)

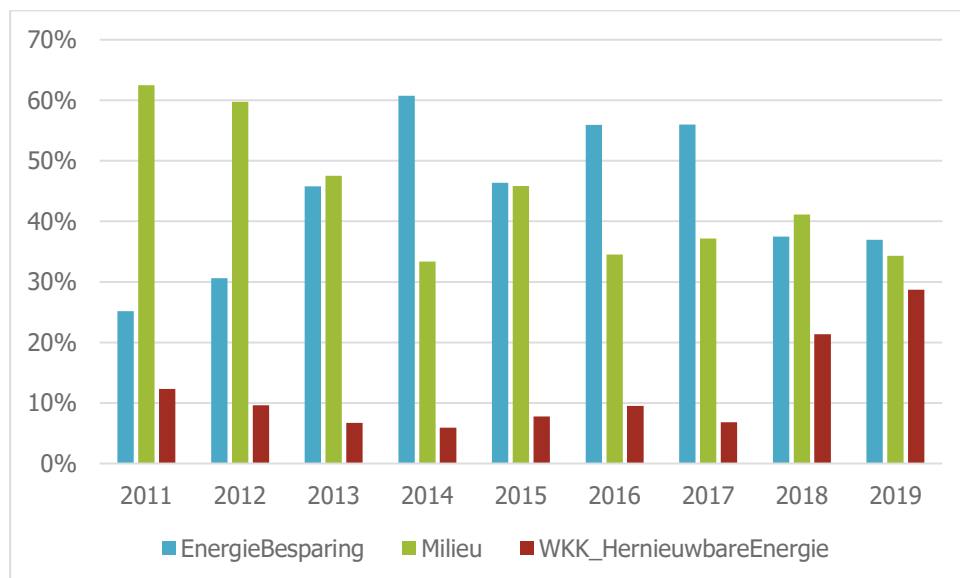

bron: VLAIO, bewerking door Idea Consult

Om een idee te geven van de evolutie van de technologiekeuze van bedrijven hebben we voor onderstaande grafiek het relatieve aandeel van de drie investeringstypes in technologie in het jaarlijkse budget van de Ecologiepremie Plus (dit is dus een overschatting omdat een aantal dossiers meerdere technologieën aanvragen en dus ook meerdere keren worden meegeteld).

Hierbij valt de relatieve daling van milieu-investeringen op sinds de eerste jaren van de ecologiepremie en de relatieve daling van investeringen in energiebesparing sinds 2017. Daarnaast stijgt het belang van investeringen in WKK en hernieuwbare energie in de afgelopen jaren.

Figuur 7: Aandeel van investeringstype in jaarlijks budget (op basis van euro toegekende steun)

Bron: VLAIO, opmaak en bewerking door Idea Consult

2.7. Profiel van gesteunde ondernemingen naar doorlooptijd

Hieronder vindt u een overzicht van de doorlooptijd van de goedgekeurde dossiers.

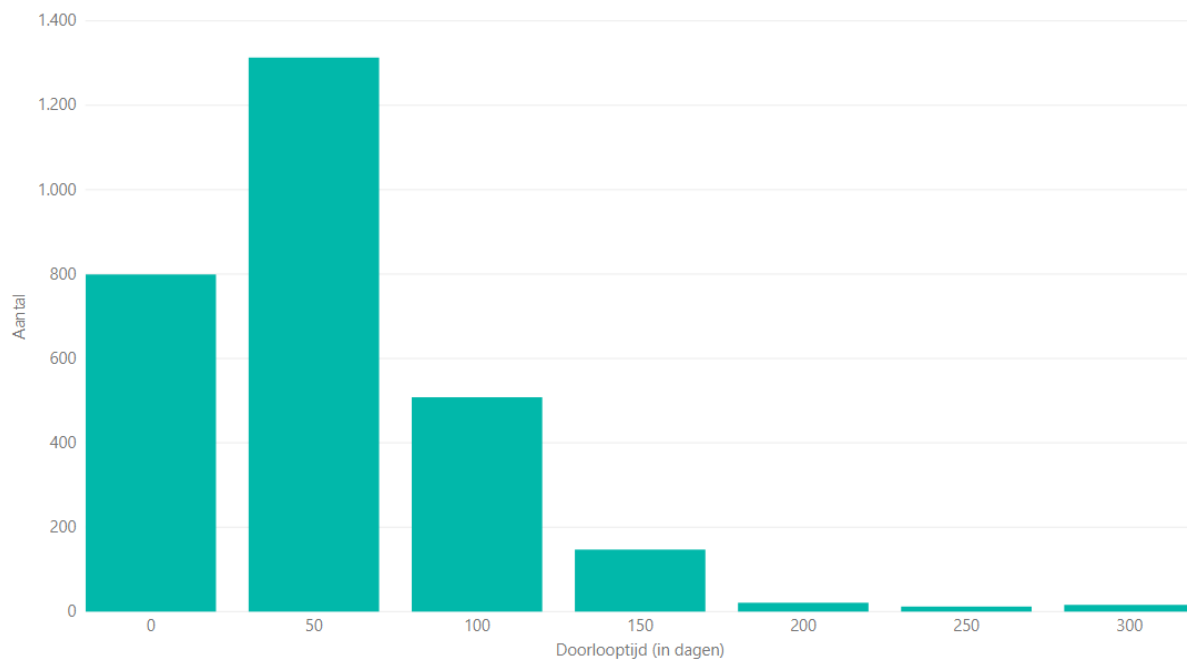
- De mediane doorlooptijd voor een goedgekeurd dossier bij het instrument Ecologiepremie Plus bedraagt 68 dagen. De minimum doorlooptijd bedraagt 6 dagen en de maximum doorlooptijd van een dossier bedraagt 1.064 dagen (dit is een uitzonderlijk dossier).

Tabel 5: Doorlooptijd (in dagen) van goedgekeurde dossiers

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	Totaal
Mediaan	60	62	52	78	79	64	49	99	101	68
Gemiddeld	62	68	56	91	99	70	53	105	107	80

bron: VLAIO, bewerking door Idea Consult

Figuur 8: Profiel van goedgekeurde dossiers (in aantal) naar doorlooptijd (in dagen)

bron: VLAIO, bewerking door Idea Consult

3 / Resultaten van de procesanalyse

Dit hoofdstuk analyseert de processen en proceskwaliteit van het instrument Ecologiepremie Plus.

Er is aandacht voor de volledige keten van aanvraag over goedkeuring tot controle en uitbetaling. Voor het criterium proceskwaliteit ligt de nadruk voornamelijk op de kwaliteit van de aanvraag- en evaluatieprocedure. De aangeboden dienstverlening en de administratieve last voor de onderneming zijn ook specifieke aandachtspunten.

De beoordeling van deze aspecten rond proceskwaliteit is gebaseerd op de gebruikersfeedback⁴ die VLAIO na beoordeling van elke steunaanvraag zelf verzameld. Daarnaast is ook in de online bevraging en de daaropvolgende interviews waardevolle informatie verzameld voor de analyse van de proceskwaliteit.

In dit hoofdstuk onderscheiden we, naast het gebruik van andere instrumenten, drie stappen in de procesketen van Ecologiepremie Plus: voor de indiening, de subsidieverlening en de stap na de verlening van de subsidie.

3.1. Voor de indiening

We bespreken achtereenvolgens de mate van bekendheid van het instrument en actieve communicatie over het instrument en de kwaliteit van de info-kanalen van VLAIO (vb. website, ...) voor de indiening van het dossier.

3.1.1 Bekendheid creëren: actieve communicatie over het instrument

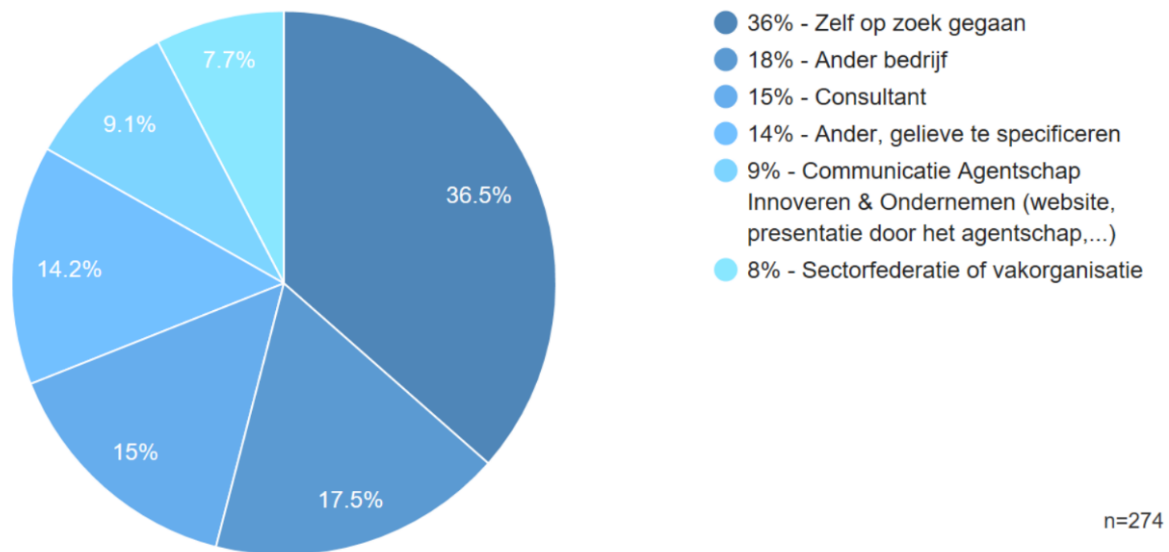
Onderstaand geven we een overzicht van de **prospectiekanalen** waarlangs de bevroegde ondernemingen de instrumenten hebben leren kennen. Deze resultaten werden verzameld in de online-bevraging. Voor het instrument Ecologiepremie Plus is geen soortgelijke vraag in de gebruikersfeedback beschikbaar.

Meer dan één derde van de ondernemingen leerde de Ecologiepremie Plus kennen door zelf op zoek te gaan. Een groot deel van de bedrijven (18%) geeft aan dat ze het instrument leren kennen via een 'word of mouth' via andere bedrijven of via de leverancier of aannemer van de technologie waarvoor ze de steun aanvragen (14% 'ander'). Verder tonen de resultaten aan dat ook consultants een belangrijk kanaal zijn voor prospectie. Hun aandeel ligt op 15% voor de Ecologiepremie Plus. Verder blijkt het belang van de eigen communicatie, zoals de website en presentaties, van Agentschap Innoveren & Ondernemen minder belangrijk te zijn (9%). Daarna volgen de voormalige provinciale Innovatiecentra (het huidige Team Bedrijfstrajecten), sectorfederaties en vakorganisaties.

⁴ Uiteraard dienen deze gegevens als indicatief te worden beschouwd daar deze gegevens gebaseerd zijn op een selectie van de steunaanvragen.

Figuur 9: Via welk kanaal bent u op de hoogte gebracht van het bestaan van deze steunmaatregel?

Bron: online bevraging, bewerking door Idea Consult

Tijdens de interviews kwamen een aantal zaken naar voren met betrekking tot de manier waarop de ondernemingen op de hoogte zijn gebracht van het bestaan van de Ecologiepremie Plus:

- ▶ Prospectie door toeleveranciers van investeringen die op de limitatieve technologielijst staan;
- ▶ Reeds ervaring met andere instrumenten van VLAIO;
- ▶ Info-sessies georganiseerd door VLAIO, vaak via sector- of vakorganisaties.

3.1.2 Beroep op (externe) begeleiding

Alvorens in te gaan op de evaluatieresultaten met betrekking tot de procedure, geven we eerst de resultaten voor de vraag of de bedrijven beroep deden op externe begeleiding bij de opmaak van hun aanvraagdossier.

Bij deze vraag geeft iets meer dan de helft (64%) van de ondernemingen aan dat ze niet extern begeleid zijn. Meer dan een vijfde (21%) geeft aan begeleid te zijn door een private consultant die gespecialiseerd is in de voorbereiding van het aanvraagdossier. 7% geeft aan door iemand anders te zijn geholpen, dit zijn voornamelijk leveranciers.

Figuur 10: Bent u extern begeleid in de aanvraag van uw dossier? (n=250)

Antwoord	Totaal	% van antwoorden	%
Nee, onze onderneming is niet extern begeleid	160		64%
Ja, door een private consultant gespecialiseerd in de opmaak van subsidiedossiers	53		21%
Ja, door een adviseur van de ondernemingsorganisatie waartoe wij behoren (Voka, Unizo, sectorfederatie, ...)	7		3%
Ja, door onze bank	0		0%
Ja, door onze boekhouder	11		4%
Ja, door ons sociaal secretariaat	1		0%
Ja, door iemand anders: gelieve te specificeren	18		7%

Bron: online bevraging, bewerking door Idea Consult

In twee vervolgvragen werd gevraagd naar waarom ondernemingen kozen voor externe begeleiding en of ze daar ook tevreden van waren:

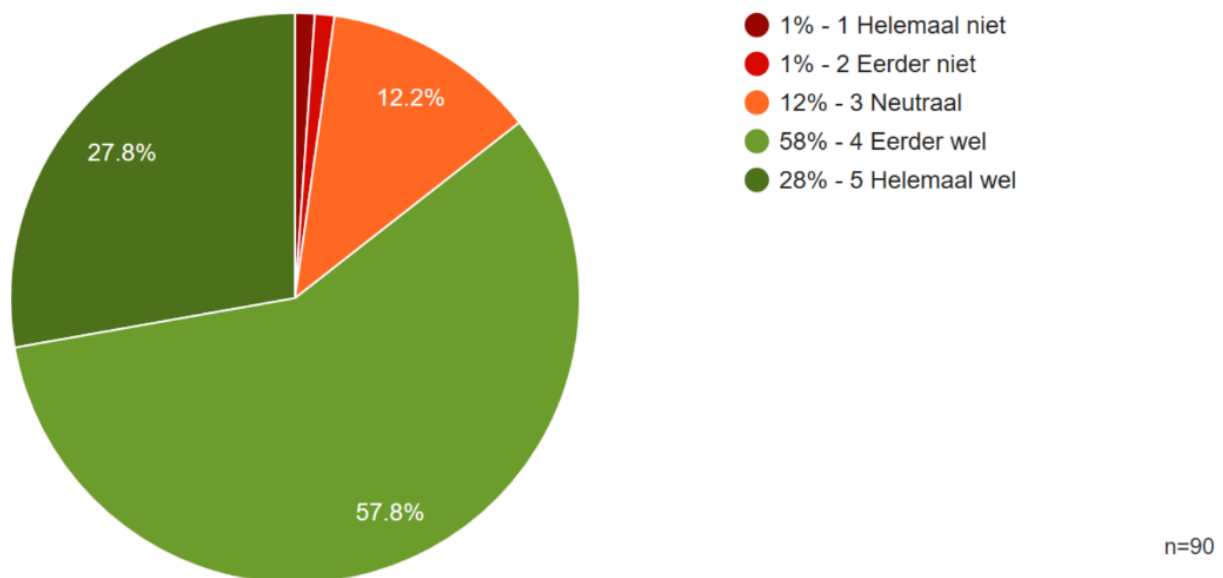
- ▶ De vaakst vernoemde reden waarom deze respondenten een beroep deden op externe begeleiding is het gebrek aan kennis met betrekking tot de steunmaatregel en de procedure (in het algemeen), een reden die werd aangevinkt door 71% van de begeleide respondenten. Daarnaast zijn ook een gebrek aan kennis betreffende de beoordelingscriteria een belangrijk reden om beroep te doen op externe begeleiding. 20% geeft aan dat dit (ook) is omwille van de complexiteit van de aanvraagprocedure.
- ▶ Een overgrote meerderheid (87%) is tevreden over de externe begeleiding die hen heeft geholpen in de voorbereiding van de steunaanvraag.

Figuur 11: Waarom deed u een beroep op externe begeleiding bij de voorbereiding van uw steunaanvraag? (n=90)

Antwoord	Totaal	% van antwoorden	%
Omwille van een gebrek aan kennis met betrekking tot de steunmaatregel en de procedure in het algemeen	64		71%
Omwille van een gebrek aan kennis specifiek met betrekking tot de criteria waarop de steunaanvragen beoordeeld worden	30		33%
Omwille van de complexiteit van de aanvraagprocedure	18		20%
Omwille van tijdsgebrek	12		13%
Ander, gelieve te specificeren	5		6%

Bron: online bevraging, bewerking door Idea Consult

Figuur 12: Vond u dat een meerwaarde of niet? (n=90)

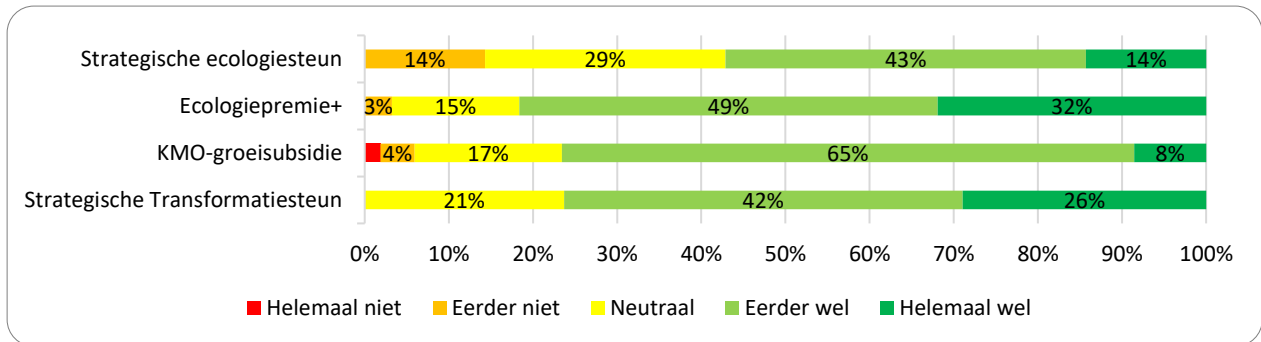

Bron: online bevraging, bewerking door Idea Consult

3.1.3 Info-kanaal: informatiebronnen van VLAIO

De gebruikersfeedback geeft aan dat de meeste ondernemingen **voldoende informatie** vinden op de VLAIO-website om hun aanvraag vlot in te dienen, bijna 72% van de ondernemingen zegt tevreden te zijn over de informatie.

Tabel 6: Vond u voldoende informatie op de website om de aanvraag vlot in te dienen?

Bron: VLAIO, bewerking door Idea Consult

Bij de gebruikersfeedback en de interviews van de Ecologiepremie Plus kunnen ondernemingen een aantal zaken aangeven met betrekking tot de website, het gesprek met de dossierbehandelaar en de toelichting van hun dossier.

- ▶ Het informatiedocument op de website wordt door 85% van de ondernemingen gelezen en is voor 86% van de respondenten duidelijk. Ook de schermen van de online steunaanvraag worden door 86% als voldoende duidelijk ingeschat. Voor 74% van de ondernemingen is het duidelijk welke investeringen kunnen aangevraagd worden aan de hand van de limitatieve technologieënlijst.
- ▶ Bij de opmerkingen komen volgende zaken naar voren:
 - Er moeten veel technische gegevens (vb. certificaten, elektriciteit- en gasverbruik, informatie van de leverancier, ...) worden ingevuld. De specificaties van de technieken zijn niet altijd volledig gekend waardoor het zaak is alles goed na te kijken en geregeld met de installateur of leverancier te communiceren. Lastig om alle technologieën te vatten in één document.
 - De technische complexiteit van zowel de ecologische componenten die in de apparatuur aanwezig zijn als de manier waarop de dossiers moeten worden ingediend maken het volgens een aantal ondernemingen quasi onmogelijk om zelf dossiers in te dienen zonder beroep te doen op de leveranciers en consultants.
 - Er kwamen een aantal zaken naar voor met betrekking tot de leesbaarheid en duidelijkheid van de website: duidelijke en 'simpele' omschrijvingen ontbreken, kort & bondige schema's zouden handig zijn, ontwerpmatig kunnen het lettertype, vorm van de buttons en kleuren gebruiksvriendelijker, beginscherm spreekt niet aan om verder te lezen, schermen van de demo komen niet overeen met die van de aanvraag.

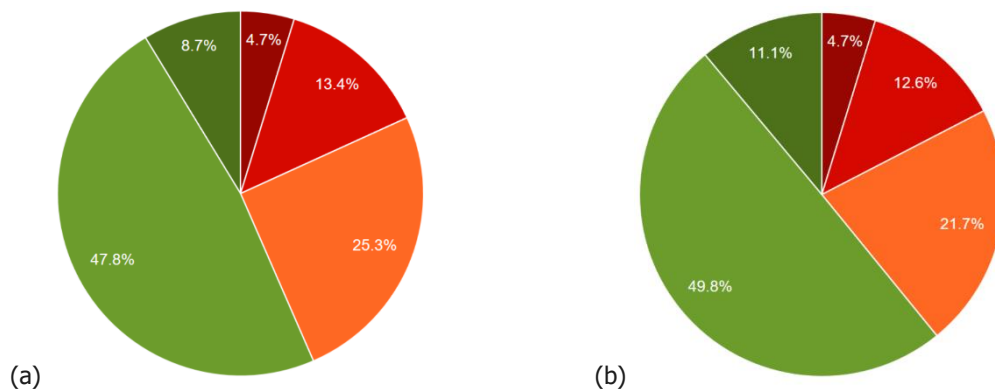
3.2. Subsidieverlening

We bespreken voor deze tweede fase achtereenvolgens aspecten met betrekking tot de beoordeling van de aanvraag, de hulpvaardigheid van de dossierbeheerders, de administratieve werklust en de doorlooptijd van het dossier.

3.2.1 Beoordeling aanvraag

De online bevraging geeft aan dat de meeste ondernemingen **de voorwaarden en beslissingscriteria** van de Ecologiepremie Plus duidelijk vinden. 60% van de ondernemingen zegt de voorwaarden en 56% zegt de criteria duidelijk te vinden.

Figuur 13: (a) Vindt u de beslissingscriteria voor de toekenning van de steun duidelijk? – (b) Vindt u de voorwaarden voor de toekenning van de steun duidelijk? (helemaal wel – eerder wel – neutraal – eerder niet – helemaal niet) (n=235)

Bron: online bevraging, bewerking door Idea Consult

In het algemeen geven de interviews aan dat de criteria **duidelijk, up to date en relevant** zijn:

- ▶ Vooral kleinere ondernemingen gaven de noodzaak aan van de **ondersteuning door een consultant** (zie ook Hoofdstuk 3.1). Ondernemingen merkten op dat de subsidies vooral zouden gericht zijn op bedrijven die groot genoeg zijn om hiervoor iemand in dienst te nemen of een externe consultant erop te zetten om het administratief proces te doen.

3.2.2 Hulpvaardigheid

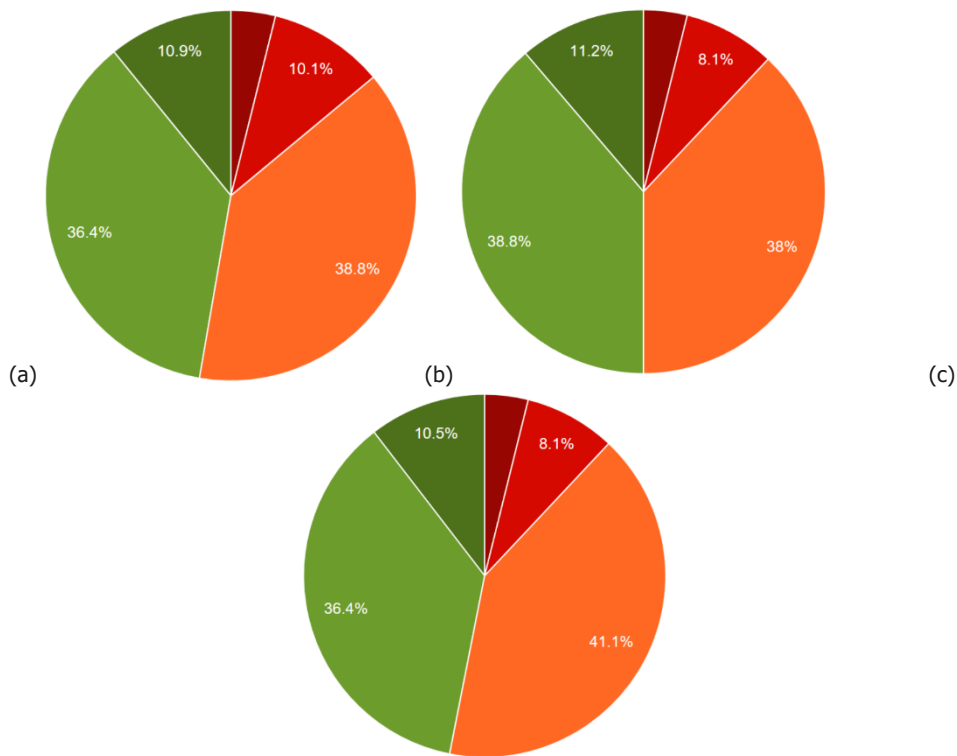
De ondernemingen geven in de gebruikersfeedback, de online bevraging en de interviews aan dat in het algemeen tevreden tot heel tevreden zijn over de **hulpvaardigheid** van de dossierbehandelaars bij de behandeling van hun dossier: "zeer positief is dat, wanneer je een probleem of vraag hebt en contact neemt, snel en efficiënt geholpen wordt", "indien er mij iets niet duidelijk was, kon ik dit heel gemakkelijk navragen", "uitstekend geholpen". Een onderneming gaf een opmerking met betrekking tot de feedback van een niet goedgekeurd dossier.

In de online bevraging hadden de ondernemingen de mogelijkheid om aan te geven in hoeverre ze tevreden zijn over de begeleiding en ondersteuning bij (a) de voorbereiding en indiening, (b) tijdens de beoordeling en behandeling en (c) na de beslissing van de steunaanvraag.

Opvallend is het grote percentage ondernemingen die de dienstverlening neutraal beoordelen, mogelijk heeft dit te maken met het indieningsmodel waar de Ecologiepremie Plus gebruik van maakt. De Ecologiepremie Plus maakt gebruik van een transactioneel webplatform voor de digitale indiening, opvolging en aanvraag tot uitbetaling. Hierbij is weinig menselijke interactie nodig.

Ongeveer 50% is minstens tevreden over de dienstverlening van VLAIO tijdens de beoordeling en behandeling. Er zijn in vergelijking lichte verschillen in tevredenheid vast te stellen, met name bij de begeleiding en ondersteuning voor én na de beslissing van de steunaanvraag. Dit ligt in lijn met de opmerkingen van de ondernemingen bij de gebruikersfeedback en de interviews.

Figuur 14: Bent u tevreden over de dienstverlening van VLAIO (a) bij de voorbereiding en indiening, (b) tijdens de beoordeling en behandeling en (c) na de beslissing over uw steunaanvraag? (n=258)

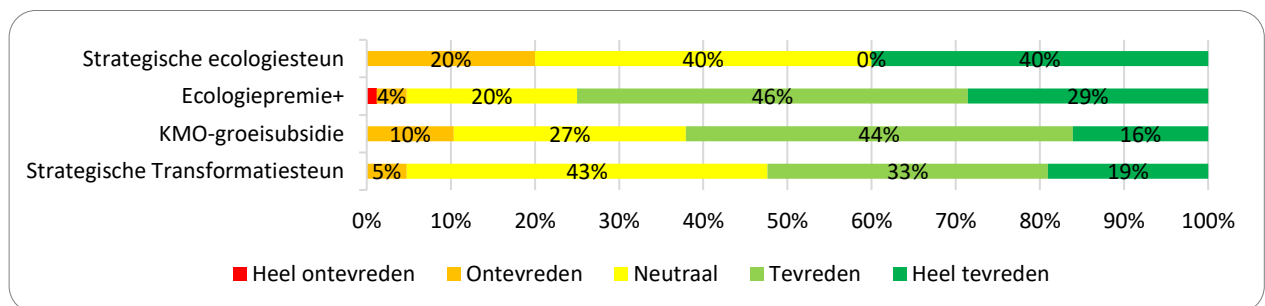

Bron: online bevraging, bewerking door Idea Consult

3.2.3 Administratieve werklast

Een belangrijke doelstelling van de instrumenten is om de **administratieve werklast** bij de steunaanvraag tot een minimum te beperken. Meer dan 75% van de ondernemingen geven in de gebruikersfeedback voor de Ecologiepremie Plus aan dat ze tevreden tot heel tevreden zijn over de administratieve werklast bij de behandeling van hun dossier in verhouding met de omvang van de gevraagde steun.

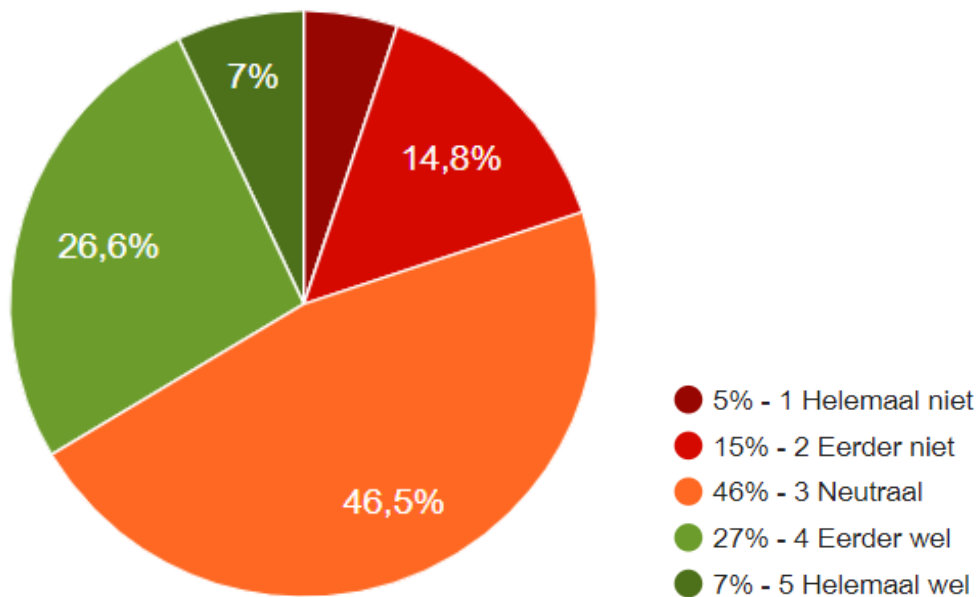
Tabel 7: Vindt u de administratieve werklast bij de effectieve indiening van de steunaanvraag in verhouding met de omvang van de gevraagde steun?

Bron: VLAIO, bewerking door Idea Consult

Dezelfde vraag in de online bevraging geeft een iets ander beeld, hier vindt 33% van de ondernemingen de werklast in verhouding tot de omvang van de gevraagde steun. Bijna de helft schat de verhouding (46%) neutraal in.

Figuur 15: Vindt u de administratieve werklast bij de indiening van de steunaanvraag in verhouding tot de omvang van de gevraagde steun? (n=241)

Bron: online bevraging, bewerking door Idea Consult

Ondanks de algemene tevredenheid van de ondernemingen met betrekking tot de administratieve werklast geven aan aantal ondernemingen aan dat een mogelijkheid om het dossier voor indiening te overlopen met een VLAIO-dossierbehandelaar "iets vertrouwder" zou aanvoelen.

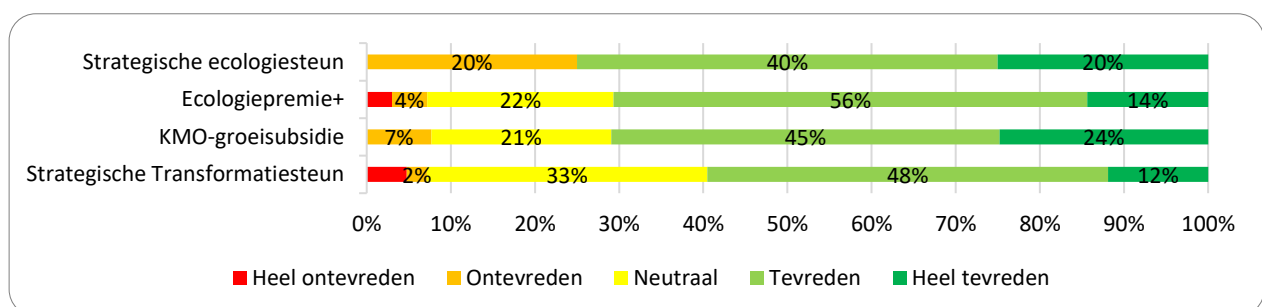
De LTL maakt dat de beoordeling en de processen relatief eenvoudig gestroomlijnd kunnen worden. Maar een belangrijk aandachtspunt hierbij is dat de aanvraagprocedure om een technologie toe te voegen aan limitatieve technologieënlijst (LTL) door ondernemingen als zeer tijdsintensief en moeilijk te vinden bekeken wordt. Leveranciers van bepaalde technologieën zullen deze procedure eerder volgen dan ondernemingen die in een innovatieve technologie willen investeren.

3.2.4 Doorlooptijd van de steunaanvraag

De **doorlooptijd** van het volledige proces van indiening tot beslissing en kennisgeving is een belangrijk aspect van de proceskwaliteit zoals gepercipieerd voor ondernemingen. In de digitale aanvraag bij Ecologiepremie Plus zijn een aantal geautomatiseerde checks ingebouwd. De tijd wordt voornamelijk besteed aan de financiële verwerking. Nu gebeuren beslissingen op een maandelijkse basis.

Voor de Ecologiepremie Plus is 70% van de ondernemingen minstens 'tevreden' over de doorlooptijd van hun steunaanvraag (in verhouding tot de omvang van de gevraagde steun).

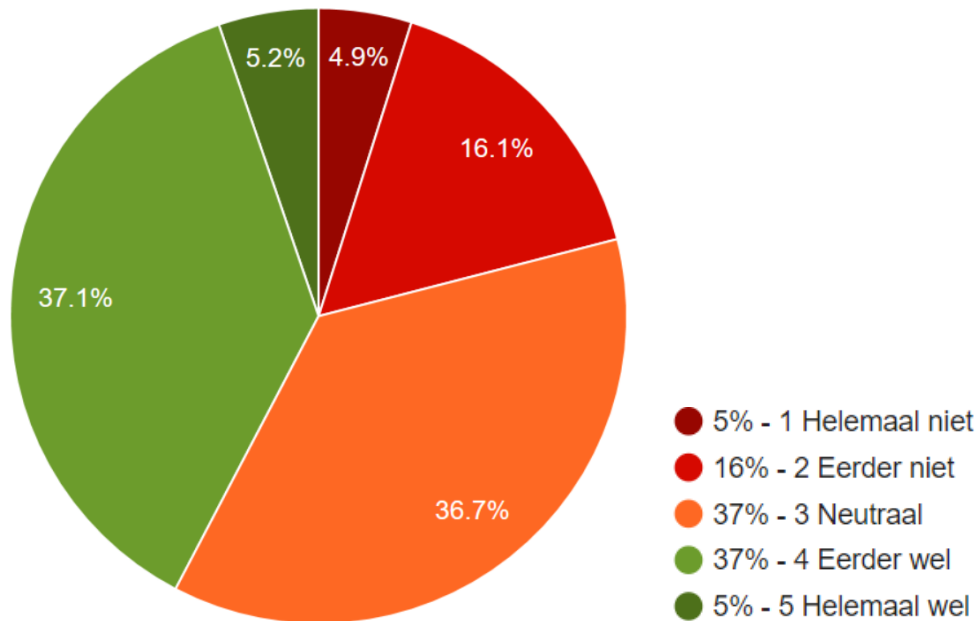
Tabel 8: Vindt u de doorlooptijd van uw steunaanvraag tot en met de finale beslissing in verhouding met de omvang van de gevraagde steun?

Bron: VLAIO, bewerking door Idea Consult

Wederom geeft dezelfde vraag in de online bevraging een iets ander beeld aan, hier vindt slechts 42% van de ondernemingen de doorlooptijd in verhouding tot de omvang van de gevraagde steun eerder of helemaal wel in verhouding. Een groter aandeel schat de verhouding neutraal of minder in.

Figuur 16: Vindt u de doorlooptijd van uw steunaanvraag tot en met de finale beslissing in verhouding tot de omvang van de gevraagde steun? (n=267)

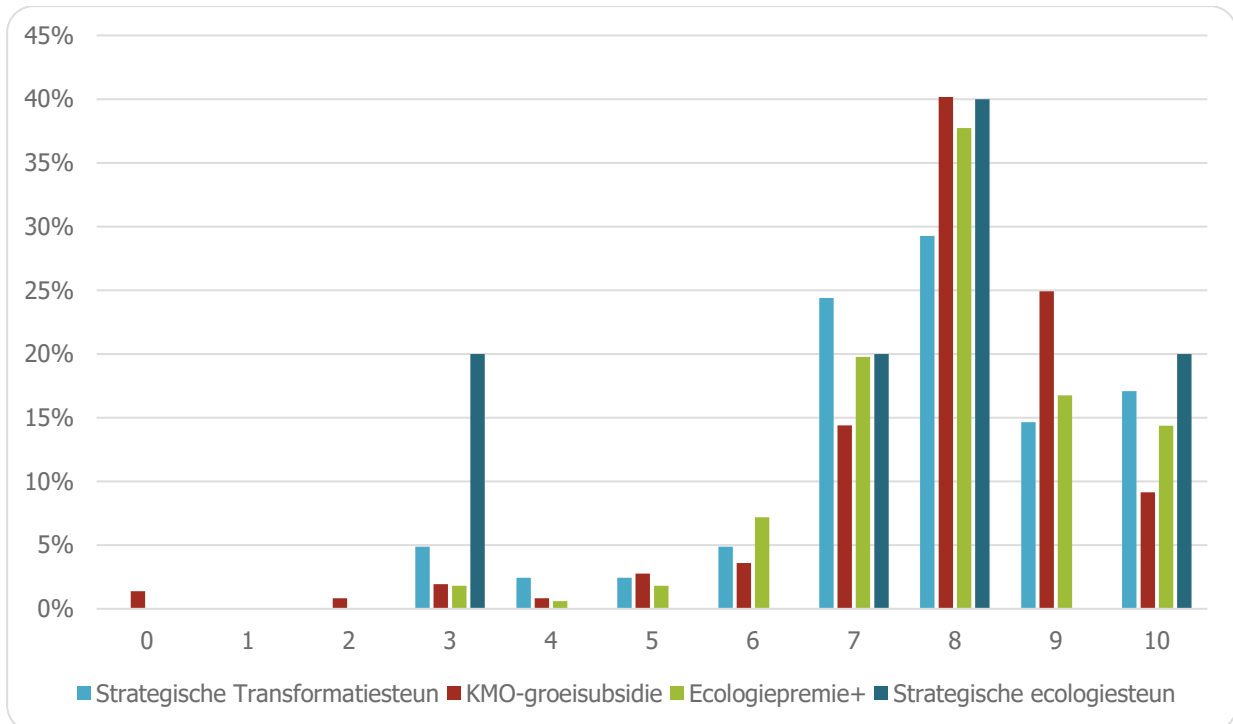
Bron: online bevraging, bewerking door Idea Consult

Ondanks deze relatief goede resultaten komen voor alle instrumenten in de gebruikersfeedback en de interviews een aantal opmerkingen terug dat de doorlooptijd tussen indiening, besluit van het dossier en betaling te lang is. Vooral de uitbetaling van de laatste schijf komt regelmatig terug bij de ondernemingen. Deze is gerelateerd aan een controle door de inspectie.

3.3. Na de subsidieverlening

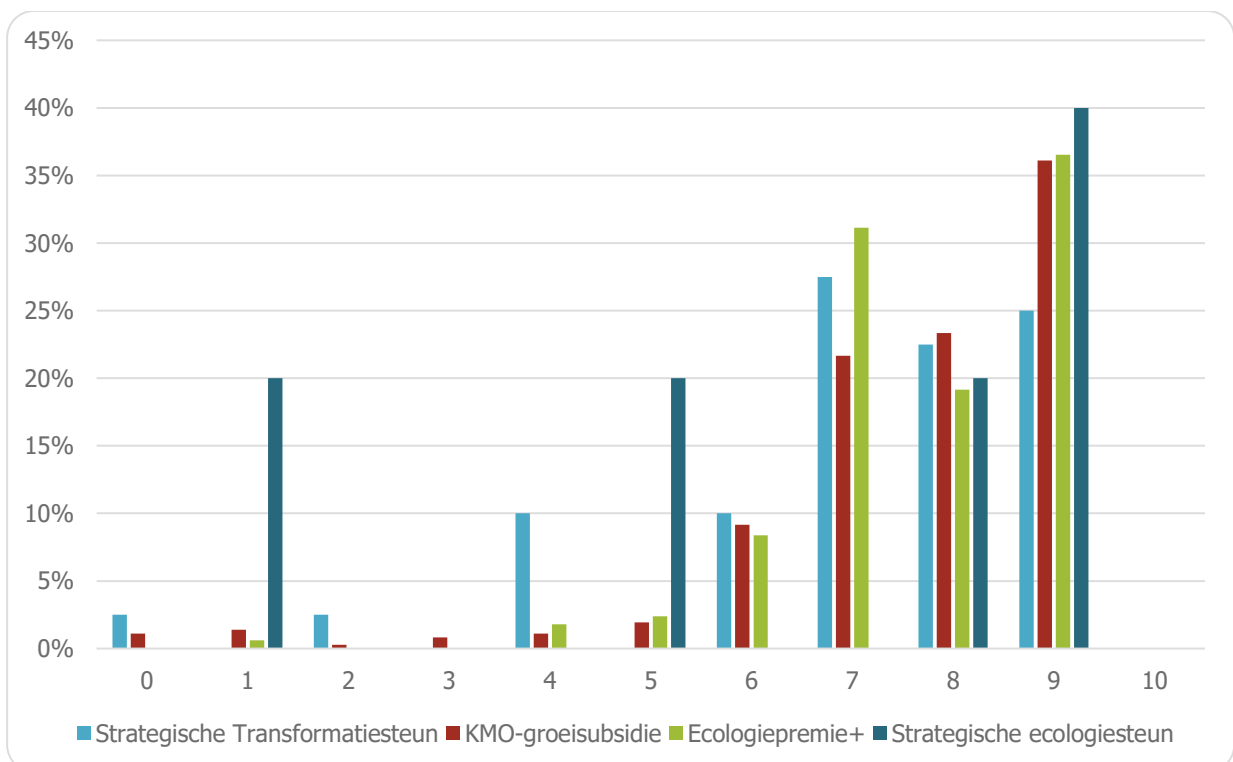
De gebruikersfeedback peilt naar de mogelijkheid om bij een nieuw project een onderneming opnieuw steun zou aanvragen voor de Ecologiepremie Plus, alsook naar de algemene tevredenheidsscore. Deze resultaten illustreren beide een grote tevredenheid met betrekking tot de Ecologiepremie Plus en de dienstverlening daaraan verbonden.

Tabel 9: Indien uw bedrijf een nieuw project zou opzetten, zou u dan opnieuw een aanvraag voor deze steunmaatregel indienen?

Bron: VLAIO, bewerking door Idea Consult

Tabel 10: Geef hier uw algemene tevredenheidsscore voor de beoordeling van onze dienstverlening

Bron: VLAIO, bewerking door Idea Consult

4 / Evaluatie van de impact en de additionaliteit

In dit hoofdstuk willen we, aanvullend aan de portfolio- en procesanalyse, een dieper inzicht te krijgen op de effectiviteit, impact en additionaliteit van de steuninstrumenten. We doen dit aan de hand van de IDEA-methodologie 'economische hefboommeting'. De methode bestaat uit 2 onderdelen, een online bevraging en een interview-gedeelte.

- ▶ De bevraging heeft betrekking op het proces van de steunaanvraag en toekenning, de additionaliteit en de impact van de steun voor de onderneming. De interventielogica per steuninstrument is hiervoor een belangrijke input.

De online bevraging is uitgestuurd naar 1.781 contacten uit de VLAIO-database. In deze database bevonden zich 857 emailadressen die meermaals voorkwamen omdat deze meerdere aanvragen indienden. De bevraging is één keer verstuurd naar deze emailadressen. De online bevraging is beantwoord door 327 respondenten Dit maakt een responsgraad van 19%.

- ▶ De interviews zijn opgebouwd uit open vragen rond het proces van de steunaanvraag en toekenning, de additionaliteit en de impact van de steun voor de onderneming, en de bijdrage tot de doelstellingen van de steuninstrumenten.

15 interviews hebben de antwoorden van de ondernemingen op de online bevraging verder uitgediept.

Het voornaamste doel van deze methode is om na te gaan in welke mate de Ecologiepremie Plus versterkend werkt naar de vergroening van het productieproces van de betrokken ondernemingen.

4.1. Gebruik van VLAIO-instrumentarium

De respondenten hadden de mogelijkheid om aan te geven van welke andere VLAIO-instrumenten ze gebruik hebben gemaakt (tijdens de realisatie van het project) sinds 2015.

- ▶ De Ecologiepremie Plus blijkt meestal in combinatie met de kmo-portefeuille (44%) gebruikt te worden. Verder lijken bedrijven die steun krijgen van de Ecologiepremie Plus ook gebruik te maken van Ecologisch en Veilig Transport (11%) en van Strategische Transformatiesteun (5%). De ondersteuning van transporttechnologieën bij Ecologiepremie Plus ligt in het verlengde van transportmaatregelen bij Ecologische en Veilig transport.

Figuur 17: Van welke VLAIO-steuninstrumenten heeft uw onderneming sinds 2015 gebruik gemaakt tijdens de realisatie van het project? (n=281)

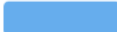

Antwoord	Totaal	% van antwoorden	%
Ecologiepremie Plus	223		79%
Kmo-portefeuille	124		44%
Ecologisch en veilig transport	30		11%
Strategische Transformatiesteun	13		5%
Kmo-groeisubsidie	11		4%
Andere VLAIO-instrumenten, gelieve te specificeren:	8		3%
Hindermaatregelen (o.a. Hinderpremie, Rentetoelage hinder openbare werken (RTHOW), Inkomenscompensatievergoeding als gevolg van hinder door openbare werken)	5		2%
O&O-bedrijfssteun (onderzoeks- en ontwikkelingsprojecten, ICON-projecten)	5		2%
Compensatie indirecte emissiekosten	1		0%
Innovatiemandaten	1		0%
Kmo-innovatiesteun (gestopt eind 2017 – kmo-haalbaarheidsstudies & kmo-innovatieprojecten)	1		0%
Strategische Ecologiesteun	1		0%

Bron: online bevraging, bewerking door Idea Consult

4.2. Aanleiding opstart van het project

In de online bevraging werd gevraagd naar de aanleiding voor het opstarten van het strategische project waarvoor VLAIO-steun werd aangevraagd.

Figuur 18: Wat was de belangrijkste aanleiding voor het opstarten van het ecologisch project waarvoor u VLAIO-steun heeft aangevraagd? Meerdere mogelijkheden zijn mogelijk (n=104)

Antwoord	Gewogen score	%
Uit ecologische overwegingen		28%
Om een kostenbesparing door te voeren		23%
De invoering van een nieuwe technologie		19%
De overschakeling naar of uitbreiding met een nieuwe bedrijfsactiviteit		8%
De verdere uitbouw van een voorsprong op de concurrentie		6%
Als reactie op veranderende marktsituatie- en omstandigheden		5%
Om een veranderingsproces binnen de onderneming op gang te brengen		5%
Ik weet het niet		2%
Een toename van de concurrentie		2%
Wijzigingen in de consumentenvraag		2%
Ondersteunen van internationalisatie van activiteiten		1%

Bron: online bevraging, bewerking door Idea Consult

- ▶ De belangrijkste aanleiding voor de opstart van een project is, niet verassend, uit (1) ecologische overwegingen (28%), (2) het doorvoeren van kostenbesparingen (23%) en (3) de invoering van een nieuwe technologie (19%).
- ▶ De overschakeling naar of uitbreiding met een nieuwe bedrijfsactiviteit (8%). Gevolgd door de verder uitbouw van een voorsprong op de concurrentie (5%), als reactie op veranderende marktsituatie- en omstandigheden (5%) en om een veranderingsproces op gang te brengen (5%) zijn minder belangrijke drijfveren om een project op te starten
- ▶ Uit de online bevraging leiden we af dat projecten die gebruik maken van een Ecologiepremie Plus logischerwijs lijken aan te sluiten bij een (beperkte) investering in nieuwe milieubewuste technologie.

4.3. Reden steunaanvraag

Nast de aanleiding voor het opstarten van het project, is er ook gepeild naar de belangrijkste reden(en) om via de Ecologiepremie Plus het project te helpen realiseren.

Figuur 19: Wat was de belangrijkste reden om steun aan te vragen via VLAIO om het project te helpen realiseren, ongeacht of deze effecten zich gerealiseerd hebben? (n=104)

Antwoord	Gewogen score	%
steun zou bijdragen aan de financiële haalbaarheid van het project		34%
steun zou bijdragen aan de verhoging van de duurzaamheid van het project		15%
steun zou bijdragen aan een versnelde uitvoering van het project		14%
steun zou bijdragen aan de totale omvang van het project		14%
steun zou bijdragen aan een betere kwaliteit van het project		10%
steun zou bijdragen aan meer projecten tegelijkertijd te kunnen realiseren		6%
het project zonder steun economisch te risicovol zou zijn		5%
ander, gelieve te specificeren		2%

Bron: online bevraging, bewerking door Idea Consult

- ▶ De belangrijkste redenen om steun aan te vragen voor de realisatie van het project was de bijdrage aan de financiële haalbaarheid (34%).
- ▶ Een verhoging van de duurzaamheid van het project (15%), een versnelde uitvoering (14%) van het project, de bijdrage aan de totale omvang (14%) en een betere kwaliteit van het project (10%) zijn belangrijke (secundaire) redenen om steun aan te vragen.
- ▶ Meer projecten tegelijkertijd kunnen realiseren (6%) is een minder belangrijke redenen om een Ecologiepremie Plus aan te vragen. Daarnaast geeft 5% van de respondenten aan dat een project zonder steun economisch te risicovol zou zijn.

4.4. Resultaten en impact

4.4.1 Effecten op niveau van het bedrijf

De respondenten kregen een tabel met mogelijke effecten op het bedrijf waartoe de uitvoering van het project zou kunnen bijdragen met de vraag in welke mate het project al heeft bijgedragen of verwacht wordt te zullen bijdragen tot de realisatie van deze effecten. Omdat een meerderheid van de projecten nog in uitvoering zijn en/of een groeitraject inhouden, was het belangrijk ook naar de verwachtingen te peilen.

- ▶ Een merendeel van de projecten draagt substantieel bij aan (1) het verhogen van de duurzaamheid van een product of proces (56%), de versterking van de reputatie en merknaam van de onderneming (34%) en laat product en/of procesontwikkeling goedkoper verlopen (37%). Deze effecten reflecteren de doelstellingen van het instrument.
- ▶ Bij de verwachte effecten komen dezelfde naar voor als de reeds bijgedragen effecten, namelijk het verhogen van de duurzaamheid van een product of proces (17%) en de versterking van de reputatie en merknaam van de onderneming (34%).
- ▶ Voor een relatief grote groep respondenten stellen we vast dat het project aan een aantal effecten in de lijst niet verwacht wordt bij te dragen: de creatie van spin-offs of outs, het betreden van een nieuwe internationale markt of het verhogen van de export en het lanceren van een nieuw product, dienst of businessmodel.

Figuur 20: Welke effecten deden zich uiteindelijk voor in uw onderneming, of verwacht u nog in de toekomst, dankzij de realisatie van het project? Het project heeft bijgedragen tot ... (n=205)

	Niet of in beperkte mate bijgedragen	Reeds substantieel bijgedragen	Verwacht substantieel bij te dragen in de toekomst
het verhogen van de duurzaamheid van product en/of proces	30%	56%	17%
de versterking van reputatie en merknaam	52%	34%	16%
product- en/of procesontwikkeling goedkoper laten verlopen	54%	37%	10%
kennis- en competentieverhoging (door o.a. training, management skills, strategie)	66%	27%	8%
het aanboren van een nieuw kennisdomein	66%	29%	7%
product- en/of procesontwikkeling sneller laten verlopen	67%	26%	8%
nieuwe of verbeterde samenwerking met partners	68%	25%	7%
het introduceren van een nieuw productieproces	69%	24%	8%
het lanceren van een nieuw product, dienst of businessmodel	69%	24%	7%
het verhogen van de export naar reeds bestaande markten	81%	14%	5%
ander, gelieve te specificeren	84%	12%	5%
het betreden van een nieuwe internationale markt	82%	14%	4%
de creatie van spin-offs-/out	92%	6%	3%

Bron: online bevraging, bewerking door Idea Consult

4.4.2 Impact op niveau van het bedrijf

Naast de op kortere termijn realiseerbare effecten, hebben we de bedrijven ook bevraagd over de mogelijke impacts op langere termijn waartoe de uitvoering van het project zou kunnen bijdragen.

In de bevraging vroegen we de naar de impact van het project – sinds de start – op de werkgelegenheid, omzet, investeringen, verduurzaming en het opleidingsbudget.

Figuur 21: Hoe zijn volgende factoren in uw onderneming geëvolueerd sinds de start van het project? (n=221)

Bron: online bevraging, bewerking door Idea Consult

- ▶ 1 op 5 geeft aan dat sinds de start van het project alle opgelijste impacts (werkgelegenheid, omzet, investeringen, verduurzaming en opleidingsbudget) zijn toegenomen. Sinds de start van het gesteunde project is de duurzaamheid bij 68% van de bedrijven toegenomen, de omzet is bij de helft gestegen. De werkgelegenheid en de investeringen zijn bij 4 op de 10 bedrijven toegenomen. Bij 20% van de bedrijven is ook het opleidingsbudget toegenomen.

Impact van de VLAIO-steun

Indien een positieve impact werd geïdentificeerd, werd ook gevraagd om de impact van de VLAIO-steun aan te geven én een inschatting gevraagd van de factoren voor de periode tussen opstart van het project en ogenblik van de bevraging en zoals verwacht in de komende drie jaar. Hier geldt ook dat het belangrijk was om naar de verwachtingen te peilen omdat een deel van de projecten nog in uitvoering zijn en/of dat het over een groeitraject gaat.

Figuur 22: U gaf aan dat de werkgelegenheid, omzet, investeringen of opleidingsbudget van uw onderneming gestegen is. Wat was de impact van de VLAIO-steun hiervan?

	In grote mate	In beperkte mate	Geen	Ik weet het niet
Werkgelegenheid (n=86)	64%	13%	20%	3%
Omzet (n=107)	57%	13%	24%	6%
Investerings (n=87)	57%	33%	8%	1%
Opleidingsbudget (n=47)	32%	36%	28%	4%

Bron: online bevraging, bewerking door Idea Consult

- ▶ Wat de impact betreft op de groei van de **werkgelegenheid**, draagt de Ecologiepremie Plus bij 64% van de respondenten in grote mate bij tot deze groei. Er is bovendien een kleine groep respondenten (13%) die aangeeft dat de steun in beperkte mate heeft bijgedragen tot de groei van de werkgelegenheid. 20% van de ondernemingen geeft aan dat de steun geen impact heeft op werkgelegenheid.

- ▶ Wat de impact betreft op de groei van de **omzet**, draagt de Ecologiepremie Plus bij 57% van de respondenten in grote mate bij tot deze groei. Er is bovendien een kleine groep respondenten (13%) die aangeeft dat de steun in beperkte mate heeft bijgedragen tot de groei van de werkgelegenheid. 1 op de 4 ondernemingen geeft aan dat de steun geen impact heeft op werkgelegenheid.
- ▶ Wat de impact betreft op de groei van de **investeringen**, draagt de Ecologiepremie Plus bij 57% van de respondenten in grote mate bij tot deze groei. Er is bovendien een belangrijke groep respondenten (33%) die aangeeft dat de steun in beperkte mate heeft bijgedragen tot de groei van de werkgelegenheid.
- ▶ Wat de impact betreft op de groei van het **opleidingsbudget**, draagt de Ecologiepremie Plus bij 32% van de respondenten in grote mate bij tot deze groei. Er is bovendien een belangrijke groep respondenten (36%) die aangeeft dat de steun in beperkte mate heeft bijgedragen tot de groei van de werkgelegenheid. 28% van de ondernemingen geeft aan dat de steun geen impact heeft op het opleidingsbudget.

Verduurzaming van de onderneming

In de online bevraging bevroegen we ook specifiek de impact van het project op de verduurzaming van de onderneming.

Figuur 23: Wat is de impact van het project op de verduurzaming van uw onderneming? (n=145)

Subvragen	Resp.	% van antwoorden	gem	med	SD
Project heeft geleid tot milieuvriendelijke of energiezuinige infrastructuur	145	12 39 47	4.3	4	0.81
Project heeft geleid tot een klimaatbewuste strategie op ondernemingsniveau.	145	25 41 32	4.03	4	0.83
Project heeft geleid tot een globale milieubewuste en/of energie-efficiënte strategie op ondernemingsniveau.	145	26 40 32	4.02	4	0.84
Project heeft geleid tot de realisatie van een milieuvriendelijk en/of energiezuinig productieproces.	145	8 17 40 35	3.95	4	1.1
Project heeft geleid tot duurzame(re) producten of diensten	145	5 37 36 20	3.64	4	0.98

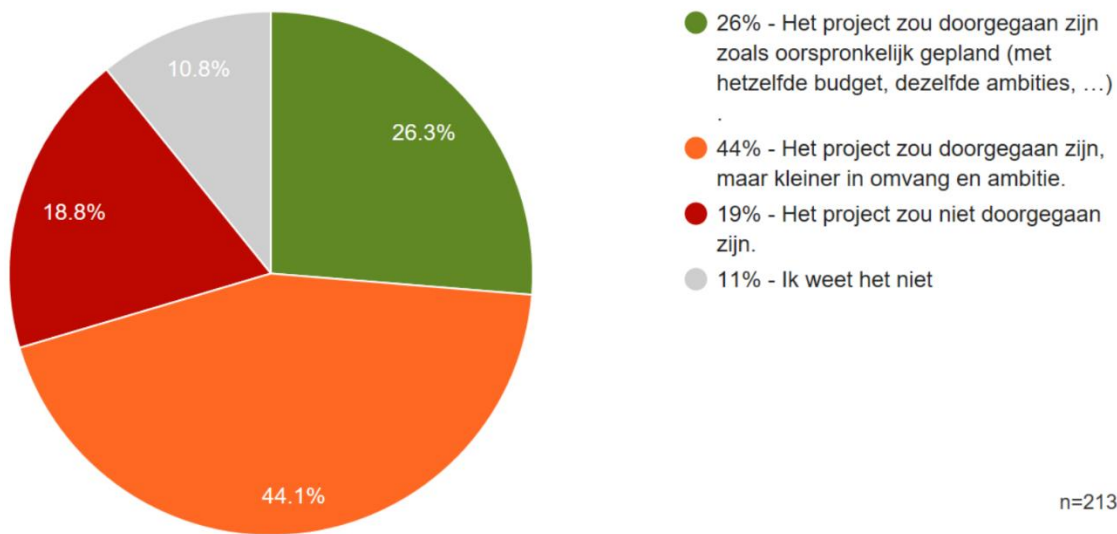
Bron: online bevraging, bewerking door Idea Consult

- ▶ Wat de impact betreft op de verduurzaming van de onderneming, draagt het gesteunde project voornamelijk bij tot milieuvriendelijke of energiezuinige infrastructuur (86%). Daarnaast heeft het ook een belangrijke impact op de strategie m.b.t. duurzaamheid op ondernemingsniveau (73%), zowel rond energie-efficiëntie als klimaatbewustheid.

4.5. Belang van de steun (additionaliteit)

We stelden de respondenten ook de (hypothetische) vraag over wat er zou gebeurd zijn indien het project geen steun zou hebben gekregen.

Figuur 24: Wat zou er met het project gebeurd zijn indien u hiervoor geen VLAIO-steun zou hebben ontvangen?

Bron: online bevraging, bewerking door Idea Consult

- ▶ Vooreerst stellen we op basis van deze vraag dat ongeveer 44% projecten wel zou doorgaan, maar met wijzigingen in omvang en ambitie. We spreken dan van partiële project-additionaliteit.

De respondenten die antwoordden dat het project zou doorgaan met wijzigingen, werden vervolgens gevraagd naar welke wijzigingen dan zouden worden doorgevoerd (opnieuw hypothetisch).

- ▶ De meest aangeduide (hypothetische) wijziging is de verwachting dat het budget zou gereduceerd zijn, daarnaast is de verwachting in meer dan de helft van de projecten dat de kwaliteit minder goed zou zijn en dat het project zou doorgedaan zijn met minder duurzame technologieën.
- ▶ 1 op 5 van de projecten zou niet doorgedaan zijn.

Figuur 25: Duid aan op welke wijze het project gewijzigd zou zijn indien het ook zonder VLAIO-steun zou zijn doorgedaan (n=94)

Subvragen	Resp.	% van antwoorden	gem	med	SD
Het budget van het project zou gereduceerd zijn	94	86	1.1	1	0.3
Het project zou kwalitatief minder goed zijn	94	56	1.39	1	0.49
Het project zou doorgedaan zijn met minder duurzame technologieën	94	54	1.41	1	0.49
Het percentage werknemers betrokken bij het (opleidings)project zou kleiner zijn	94	40	1.44	1	0.5
Het project zou zijn uitgesteld	94	22	1.75	2	0.43
Het project zou doorgedaan zijn op een andere locatie buiten Vlaanderen	94	76	2	2	0

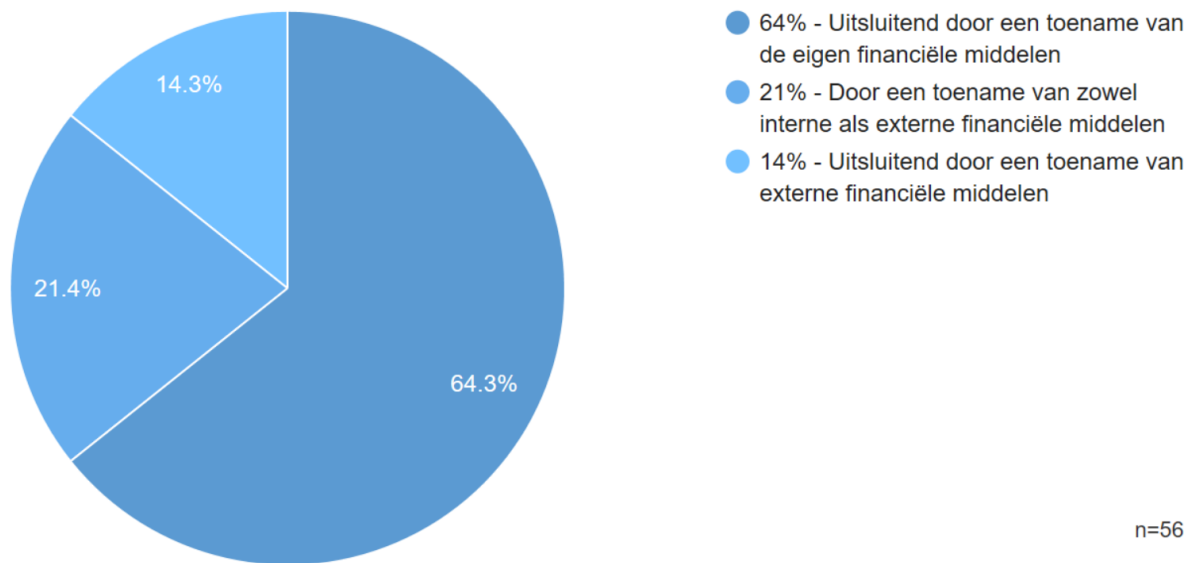
Gemiddelde: 1,50 — Mediaan: 1 — Standaarddeviatie: 0,50

1. Ja
2. Neen
- Niet van toepassing

Bron: online bevraging, bewerking door Idea Consult

- ▶ 19% van de ondernemingen stelt dat de projecten niet doorgedaan zouden zijn. 1 op 5 bedrijven geeft aan dat het project zou doorgedaan zijn zoals gepland, zonder wijzigingen. Hiervan zou 6 op de 10 eigen financiële middelen gebruiken om de niet-ontvangen steun te compenseren, 2 op de 10 bedrijven gaven aan zowel interne als externe financiële middelen te gebruiken. In die gevallen is er geen project-additionaliteit.

Figuur 26: Op welke wijze zou u de niet-ontvangen steun compenseren?

Bron: online bevraging, bewerking door Idea Consult

4.6. Suggesties voor bijsturing van de maatregel

De respondenten kregen tenslotte ook een aantal mogelijke suggesties voor aanpassing van Ecologiepremie Plus voorgeschoteld met de vraag in welke mate ze hiermee akkoord zouden gaan.

Figuur 27: In welke mate gaat u akkoord met volgende stellingen?

Subvragen	Resp.	% van antwoorden	gem	med	SD
Voor opname op de limitatieve technologieënlijst is het energie- en/of milieuvoordeel van een technologie even belangrijk als het innovatieve karakter.	213	5% (red), 38% (orange), 39% (green), 16% (dark green)	3.62	4	0.89
De Ecologiepremie Plus zou naast ecologische investeringen ook aangewend moeten kunnen worden voor de kosten voor ecologische dienstverlening (bijv. light as a service).	213	3% (red), 5% (dark red), 53% (orange), 31% (green), 8% (dark green)	3.37	3	0.81
De lijst met technologieën waarvoor u steun kan aanvragen met de Ecologiepremie Plus wordt voldoende snel aangepast.	213	5% (red), 73% (orange), 17% (green), 3% (dark green)	3.15	3	0.61
De procedure om een technologie te laten toevoegen aan de limitatieve technologieënlijst is duidelijk zoals omschreven op de website	213	3% (red), 6% (dark red), 75% (orange), 15% (green)	3.05	3	0.59
Ecologiepremie Plus moet zich meer richten op zeer innovatieve technologieën en bijgevolg technologieën die al op de markt zijn niet meer ondersteunen.	213	21% (red), 31% (dark red), 35% (orange), 10% (green), 3% (dark green)	2.43	2	1.02

Bron: online bevraging, bewerking door Idea Consult

- ▶ Meer dan 55% van de ondernemingen stelt dat energie- en milieuvoordeel even belangrijk is als innovatieve karakter van technologie.
- ▶ Een meerderheid wijst af dat Ecologiepremie Plus zich meer moet richten op zeer innovatieve technologieën.

- ▶ Ecologiepremie Plus voor ecologische dienstverlening wordt gesteund door 39% van respondenten.
- ▶ 3 op 4 ondernemingen geeft aan dat de technologielijst niet voldoende snel wordt aangepast en dat de procedure om een technologie toe te voegen niet duidelijk is omschreven.

5 / Conclusies

Dit hoofdstuk bevat de samenvattende conclusies waarbij we de inzichten uit de verschillende analyses voor Ecologiepremie Plus samenbrengen. We vatten eerst de karakteristieken van het instrument samen en zetten een aantal kerncijfers op een rij op basis van de portfolio-analyse. Vervolgens presenteren we de belangrijkste resultaten met betrekking tot de proceskwaliteit. Daarna gaan we in op de effectiviteit, impact en additionaliteit van de steun. Op basis van de evaluatieresultaten voor de Ecologiepremie Plus komen we tot adviezen met het oog op de optimalisering van het instrument.

5.1. Kenmerken

- ▶ Het instrument Ecologiepremie Plus beoogt finaal bij te dragen aan het stimuleren van efficiënter en duurzamer energieverbruik en de versterking van het Vlaams economisch weefsel door vergroening van de productieprocessen.
- ▶ De directe realisatie van de interventie is de investering door een onderneming in een gestandaardiseerde ecologie-investering (op milieu- of energiegebied). Deze steunregeling maakt gebruik van een limitatieve technologieënlijst die bestaat uit een beperkt aantal technologieën. De investering moet leiden tot een aantal belangrijke resultaten, namelijk:
 - Stimuleren en realiseren van een milieuvriendelijk en/of energiezuinig productieproces;
 - Duurzame economische groei van de onderneming.
- ▶ Het maximale bedrag (max. 1.000.000 euro of 45%-55%) wordt bepaald op basis van de eco-klasse, de aard van de ecologie-investering en de grootte van de onderneming.

5.2. Kerncijfers

- ▶ Van bij de opstart in 2011 tot en met 30 juni 2019 telt het instrument Ecologiepremie Plus 3.587 aanvragen. Het aantal aanvragen is niet gelijkmatig verdeeld over de jaren en kende een sterke terugval in 2015 door een aantal aanpassingen. Sindsdien gaat het aantal aanvragen terug in stijgende lijn.
- ▶ In totaal werd er voor meer dan 153 miljoen euro steun toegekend aan 2.823 ondernemingen. Het goedkeuringspercentage (hitratio) bedraagt 79%. Het totale investeringsbedrag is meer dan 830 miljoen euro.
- ▶ Het gemiddeld steunbedrag per goedgekeurd dossier is 54.199 euro. Het mediaan steunbedrag per goedgekeurd dossier is 8.546 euro. Sinds 2014 is dit bedrag sterk gestegen: 3.175 euro tot 17.377 euro in 2019.
- ▶ De meeste goedgekeurde dossiers gaan uit van kleine ondernemingen. Zij nemen twee derde voor hun rekening. Middelgrote ondernemingen volgen met een vijfde van de dossiers. Grote ondernemingen nemen 16% voor hun rekening.
- ▶ 40% van de toegekende steun gaat naar kleine ondernemingen, terwijl een derde van de steun naar middelgrote ondernemingen gaat en 16% naar grote ondernemingen.
- ▶ Naar sector blijken voornamelijk industriële ondernemingen gebruik te maken van dit instrument. Zij ontvangen 54% van de steun. Daarna volgen vervoer en opslag (14%) groot- en detailhandel (13%) en de bouwnijverheid (6%). Het relatieve belang van de industrie over de jaren heen is dalend, terwijl dit belang sinds 2017 stijgt voor ondernemingen uit de sector vervoer en opslag. Dit is eigen aan de technologieën op de limitatieve lijst.
- ▶ Antwerpen krijgt naast de meeste toekenningen, ook de meeste steun. Voor de middelen volgt daarna Oost-Vlaanderen en West-Vlaanderen. Voor het aantal toekenningen is het omgekeerd en volgt eerst West-Vlaanderen en daarna Oost-Vlaanderen.

- ▶ Meer dan 85% van de gesteunde ondernemingen zijn meer dan 10 jaar actief. 10% van de ondernemingen is tussen vijf en tien jaar actief. Slechts 5% van de steunvragende ondernemingen bestaat nog maar minder dan vijf jaar.
- ▶ Naar investeringstype gebeuren de meeste aanvragen voor energiebesparende investeringen, gevolgd door milieu-investeringen en WKK & hernieuwbare energie. Bij het aandeel van de drie investeringstypes in technologie in het jaarlijkse budget van de Ecologiepremie Plus valt de daling van milieu-investeringen op sinds de beginjaren van de premie en de daling van investeringen in energiebesparing sinds 2017. Daarnaast stijgt het belang van investeringen in WKK en hernieuwbare energie in de afgelopen jaren.

5.3. Proces en proceskwaliteit

- ▶ De Ecologiepremie Plus wordt vaak in combinatie met de kmo-portefeuille (44%) gebruikt. Ondernemingen maken daarnaast ook gebruik van Ecologisch en Veilig Transport⁵ (11%) en van Strategische Transformatiesteun (5%).
- ▶ Ondernemingen komen via diverse kanalen op de hoogte van het instrument. Een derde van de ondernemingen leerde de Ecologiepremie Plus kennen door zelf op zoek te gaan. 18% geeft aan dat ze het instrument leren kennen via andere bedrijven of via de leverancier van de technologie waarvoor ze de steun aanvragen (14% 'ander'). Ook consultants zijn een belangrijk kanaal zijn voor prospectie (15%).
- ▶ Meer dan de helft (64%) van de ondernemingen is niet extern begeleid. Een vijfde geeft aan begeleid te zijn door een private consultant. Een kleine minderheid geeft aan geholpen te zijn door leveranciers. Een overgrote meerderheid (87%) is tevreden over deze externe begeleiding. De ondernemingen deden voornamelijk een beroep op begeleiding uit gebrek aan kennis met betrekking tot de steunmaatregel en de procedure.
- ▶ De gebruikersfeedback geeft aan dat ondernemingen voldoende informatie vinden op de VLAIO-website om hun aanvraag vlot in te dienen. Bijna 72% van de ondernemingen zegt tevreden te zijn over de informatie. Een opmerking is dat de specificaties van de technieken niet altijd volledig gekend zijn waardoor het zaak is alles goed na te kijken en geregeld met de installateur of leverancier te communiceren.
- ▶ In het algemeen geven de interviews aan dat de criteria duidelijk, up to date en relevant zijn. 60% van de ondernemingen zegt de voorwaarden en 56% zegt de criteria duidelijk te vinden.
- ▶ De ondernemingen geven aan dat ze in het algemeen tevreden tot heel tevreden zijn over de hulpvaardigheid van de dossierbehandelaar. Ongeveer 50% is minstens tevreden over de dienstverlening van VLAIO tijdens de beoordeling en behandeling. Opvallend is het grote percentage ondernemingen die de dienstverlening neutraal beoordelen, mogelijk heeft dit te maken met het transactioneel webplatform voor digitale indiening, opvolging en aanvraag tot uitbetaling waar weinig menselijke interactie nodig is.
- ▶ Een belangrijke doelstelling van de instrumenten is om de administratieve werklast bij de steunaanvraag tot een minimum te beperken. 33% van de ondernemingen vindt de werklast in verhouding tot de omvang van de gevraagde steun. Bijna de helft schat de verhouding (46%) neutraal in.
- ▶ Omtrent de doorlooptijd vindt 42% van de ondernemingen dit in verhouding tot de omvang van de gevraagde steun. Een groter aandeel schat de verhouding neutraal of minder in. Dit is een knipperlicht. Voor een deel van de ondernemingen is de doorlooptijd tussen indiening, beslissing van het dossier en betaling te lang. Vooral de opmerkingen dat er vertraging is bij de uitbetalingen van de laatste schijf en de controles en inspectie na de laatste schijf komen regelmatig terug.
- ▶ Er is globaal gesproken een grote tevredenheid met betrekking tot de voorwaarden, procedures en dienstverlening verbonden aan de Ecologiepremie Plus.

⁵ Dit is een maatregel van Departement Mobiliteit en Openbare Werken in operationeel beheer bij VLAIO.

5.4. Effectiviteit, impact en additionaliteit van de steun

- ▶ De belangrijkste aanleiding voor de opstart van een project dat gebruik maakt van de Ecologiepremie Plus is uit (1) ecologische overwegingen), (2) het doorvoeren van kostenbesparingen en (3) de invoering van een nieuwe technologie. Projecten die gebruik maken van Ecologiepremie Plus lijken logischerwijs aan te sluiten bij een (beperkte) investering in nieuwe milieubewuste technologie.
- ▶ De belangrijkste reden om steun aan te vragen voor de realisatie van het project is de bijdrage aan de financiële haalbaarheid (34%). Een verhoging van de duurzaamheid, een versnelde uitvoering, de bijdrage aan de totale omvang en een betere kwaliteit van het project zijn daarnaast belangrijke (secundaire) redenen.
- ▶ Een merendeel van de projecten draagt substantieel bij aan (1) het verhogen van de duurzaamheid van een product of proces, (2) de versterking van de reputatie en merknaam van de onderneming en (3) laat product en/of procesontwikkeling goedkoper verlopen. Deze effecten reflecteren de doelstellingen van het instrument.
- ▶ Sinds de start van het gesteunde project is de duurzaamheid bij 68% van de bedrijven toegenomen en de omzet is bij de helft gestegen. De werkgelegenheid en de investeringen zijn bij 4 op de 10 bedrijven toegenomen. Bij 20% van de bedrijven is ook het opleidingsbudget toegenomen. Voor de meeste factoren zijn de resultaten in grote mate mede te danken aan de VLAIO-steun.
- ▶ Verduurzaming situeert zich vooral op milieu- en energievriendelijke infrastructuur, een klimaatbewuste strategie of realisatie van milieu- en energievriendelijk productieproces, maar minder op productniveau.
- ▶ Ongeveer 44% van de projecten zou zijn doorgedaan zonder de steun, maar met wijzigingen in omvang en ambitie, voornamelijk met betrekking tot de kwaliteit van het project en de duurzaamheid van de gebruikte technologie. We spreken van partiële project-additionaliteit.
- ▶ 1 op 5 projecten zou niet doorgedaan zijn. 1 op 5 bedrijven geeft aan dat het project zou doorgedaan zijn zoals gepland, zonder wijzigingen. Hiervan zou 6 op de 10 eigen financiële middelen gebruiken om de niet-ontvangen steun te compenseren.

5.5. Advies

Op basis van de evaluatieresultaten voor de Ecologiepremie Plus komen we tot volgend advies met het oog op de optimalisering van het instrument. We hebben de aanbevelingen opgedeeld in drie categorieën, met name elementen van de Ecologiepremie Plus die best behouden blijven, waarachter een punt wordt gezet en die best worden bijgestuurd.

Type maatregel	Aanbeveling Ecologiepremie Plus
Behouden	<ul style="list-style-type: none">▶ De Ecologiepremie Plus is opgezet als een laagdrempelig steuninstrument ter ondersteuning van efficiënter en duurzamer energiegebruik. De Ecologiepremie Plus beweegt bedrijven om investeringen te doen die ze anders niet zouden doen en die leiden tot vergroening van de activiteiten. Ecologiepremie Plus draagt bij, als impulsproject, aan de evolutie van ondernemingen richting een bredere kijk op duurzaamheid.▶ Uit de evaluatie blijkt dat veel kleinere ondernemingen van het instrument gebruik maken. Het is belangrijk om deze laagdrempelige instap, en het brede bereik naar kleinere ondernemingen te behouden.▶ De tevredenheid met de administratieve last dient behouden te blijven en waar mogelijk verminderd te worden. Zeker in het licht van de stijgende werklast voor aanvragers, o.a. rond rapportering van CO²-vermindering.

	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Het indieningsmodel (transactioneel model met limitatieve technologielijst) waar de Ecologiepremie Plus gebruik van maakt is eenvoudig en vergemakkelijkt beoordeling en processen.
Stoppen	<ul style="list-style-type: none"> ▶ /
Bijsturen	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Ecologiepremie Plus maximaal toekennen op basis van prioritaire assen (vb. klimaat, CO₂-reductie, watergebruik, droogte, circulaire economie of energiegebruik), eventueel ook een bepaald budget aan toekennen. ▶ De logica achter de limitatieve technologielijst verder expliciteren: waarom staat een bepaalde technologie op de lijst en waarom anderen niet (meer)? Hierover ook durven communiceren, ook als dit politieke en/of budgettaire beslissingen vergt. ▶ Verder aanbrenge van reliëf in de limitatieve technologielijst met betrekking tot bijdrage aan klimaatuitdagingen (CO₂-reductie, water, ...). ▶ Aanpassingen maken aan de procedure voor opname op de limitatieve technologielijst. De administratieve procedure wordt nu als traag en moeilijk ervaren, zowel naar doorlooptijd als proces. De lijst ook regelmatig updaten.

6 / Overzicht extra tabellen en lijst van interviews

6.1. Interviews

Bedrijf	Provincie	Grootte onderneming	Sector	Steunjaar	Leeftijd
CULINOR	Oost-Vlaanderen	Grote onderneming	Industrie	2017	31
ANTILOPE DE BIE	Antwerpen	Middelgrote onderneming	Industrie	2017	44
Haeck Beveiliging	West-Vlaanderen	Kleine onderneming	Bouwnijverheid	2017	4
ENCON	Limburg	Kleine onderneming	Vrije beroepen en wetenschappelijke en technische activiteiten	2017	17
TRANSPORT VAN SANT	Antwerpen	Kleine onderneming	Vervoer en opslag	2012	25
Alain Narinx	Vlaams-Brabant	Kleine onderneming	Vrije beroepen en wetenschappelijke en technische activiteiten	2019	5
BROUWERIJ DER TRAPPISTEN VAN WESTMALLE	Antwerpen	Middelgrote onderneming	Industrie	2015	21
THUISZORGWINKEL	West-Vlaanderen	Middelgrote onderneming	Groot- en detailhandel; reparatie van auto's en motorfietsen	2014	15
VAN MARCKE EXCELLENT DISTRIBUTION TO CUSTOMERS	West-Vlaanderen	Grote onderneming	Vervoer en opslag	2017	2
RAVAGO PRODUCTION	Antwerpen	Grote onderneming	Industrie	2016	12
WARSCO UNITS	Limburg	Middelgrote onderneming	Groot- en detailhandel;	2011	32
DAP EQUINOX	Antwerpen	Kleine onderneming	Vrije beroepen en wetenschappelijke en technische activiteiten	2017	7
SKT	West-Vlaanderen	Middelgrote onderneming	Industrie	2019	51
DE TROYER	Oost-Vlaanderen	Kleine onderneming	Groot- en detailhandel;	2017	22

6.2. Extra tabellen

Tabel 11: Profiel van gesteunde ondernemingen naar grootte (in euro toegekende steun)

Jaar	Kleine onderneming	Middelgrote onderneming	Grote onderneming	Totaal
2011	5 507 461,66	3 881 727,97	1 669 300,10	11 058 489,73
2012	6 384 668,84	4 042 212,59	1 127 127,97	11 554 009,40
2013	13 401 595,02	9 728 562,33	12 064 099,83	35 194 257,18
2014	13 814 623,37	16 756 152,84	9 550 307,77	40 121 083,98
2015	1 413 862,30	1 577 024,39	3 170 604,52	6 161 491,21
2016	4 462 214,93	2 201 470,14	1 319 877,82	7 983 562,89
2017	6 168 358,90	3 798 168,36	6 346 750,46	16 313 277,72
2018	9 461 233,25	5 624 595,96	4 245 743,32	19 331 572,53
2019	1 721 566,84	1 618 627,15	1 891 718,43	5 231 912,42
Totaal	62 335 585,11	49 228 541,73	41 385 530,22	152 949 657,06

bron: VLAIO, bewerking door Idea Consult

Tabel 12: Profiel van gesteunde ondernemingen naar grootte (in aantal)

Jaar	Kleine onderneming	Middelgrote onderneming	Grote onderneming
2011	87	35	9
2012	141	35	25
2013	360	95	70
2014	586	153	107
2015	76	30	43
2016	110	55	39
2017	135	54	66
2018	228	72	61
2019	84	35	31
Totaal	1 807	564	451

bron: VLAIO, bewerking door Idea Consult

Tabel 13: Profiel van gesteunde ondernemingen naar sector (in euro toegekende steun)

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	Totaal
Industrie	6 647 345	7 909 107	22 855 627	24 583 916	3 720 641	3 733 518	6 415 751	5 359 646	1 961 263	83 186 813
Vervoer en opslag	1 190 205	77 356	5 015 912	2 892 969	1 097 469	590 301	4 863 072	4 871 966	948 993	21 548 241
Groot- en detailhandel	1 222 842	2 492 771	2 785 239	2 873 055	881 478	2 607 908	2 374 069	4 017 948	1 081 668	20 336 977
Bouwnijverheid	35 087	364 713	1 026 193	5 151 368	61 940	238 849	134 388	931 125	512 371	8 456 034
Distributie van water afval	1 248 205	239 260	955 914	1 917 966	219 700	0	266 024	617 280	0	5 464 349
Overige diensten	230 599	266 641	691 216	1 377 938	74 845	127 711	1 154 894	572 940	140 480	4 637 265
Administratieve en ondersteunende diensten	5 346	70 347	712 359	44 537	20 309	4 351	432 397	124 021	329 470	1 743 136
Verschaffen van accommodatie en maaltijden	22 155	2 758	174 414	167 753	21 212	183 750	194 110	844 478	24 247	1 634 876
Vrije beroepen; wetenschappelijke en technische activiteiten	8 773	43 468	232 976	520 364	48 189	23 401	68 863	411 834	123 942	1 481 809
Productie en distributie van elektriciteit- gas- stoom en gekoelde lucht	0	0	8 750	112 122	0	0	398 477	600 000	0	1 119 349
Exploitatie van en handel in onroerend goed	0	32 591	19 155	47 534	5 143	150 000	0	832 663	15 177	1 102 264
Winning van delfstoffen	390 000	0	113 017	0	0	0	0	0	0	503 017
Onderwijs	0	0	381 916	0	0	0	1 343	76 639	0	459 899
Informatie en communicatie	57 714	39 720	128 497	179 034	3 442	0	1 055	12 579	1 593	423 635
Menselijke gezondheidszorg en maatschappelijke dienstverlening	0	5 193	37 095	76 708	2 150	114 220	0	26 572	86 822	348 760
Financiële activiteiten en verzekeringen	218	10 085	25 086	73 942	0	126 243	8 836	30 454	5 887	280 751
Kunst- amusement en recreatie	0	0	30 892	100 378	4 973	83 311	0	1 428	0	220 983
Landbouw en visserij	0	0	0	1 500	0	0	0	0	0	1 500

Tabel 14: Profiel van gesteunde ondernemingen naar sector (in aantal)

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	Totaal
Industrie	56	61	143	284	60	86	90	99	29	908
Vervoer en opslag	31	32	122	53	5	11	26	48	33	361
Groot- en detailhandel	21	43	100	158	51	67	88	121	47	696
Bouwnijverheid	6	20	40	73	7	17	10	25	18	216
Distributie van water afval	2	3	3	9	2		7	4		30
Overige diensten	2	7	5	12	4	2	5	4	2	43
Administratieve en ondersteunende diensten	2	3	16	12	4	2	7	9	4	59
Verschaffen van accommodatie en maaltijden	3	1	24	52	3	2	5	6	3	99
Vrije beroepen; wetenschappelijke en technische activiteiten	5	13	24	77	6	4	12	22	7	170
Productie en distributie van elektriciteit- gas- stoom en gekoelde lucht			1	5			1	2		9
Exploitatie van en handel in onroerend goed		3	6	4	2		7	4		30
Winning van delfstoffen	1		1							2
Onderwijs			2							2
Informatie en communicatie	1	8	19	52	2	0	1	2	1	86
Menselijke gezondheidszorg en maatschappelijke dienstverlening		4	10	31	2	7		3	4	61
Financiële activiteiten en verzekeringen	1	3	4	18		3	2	3	1	35
Kunst- amusement en recreatie			1	5			1	2		9
Landbouw en visserij				1						1

Tabel 15: Profiel van gesteunde ondernemingen naar regio (in aantal euro)

Jaar	Antwerpen	Limburg	Oost-Vlaanderen	Vlaams-Brabant	West-Vlaanderen	Andere
2011	5 680 987,92	1 198 117,11	1 686 772,34	1 153 557,54	1 337 254,82	1 800,00
2012	4 305 125,25	1 759 554,86	1 999 643,78	549 217,45	2 676 618,06	263 850,00
2013	13 792 366,83	4 664 946,66	8 248 558,82	2 233 810,97	5 702 037,18	552 536,72
2014	14 758 562,49	5 134 691,43	7 421 728,53	3 455 969,98	7 710 076,19	1 640 055,36
2015	954 492,86	592 998,46	3 006 291,39	56 368,27	1 452 517,31	98 822,92
2016	2 389 060,46	1 572 967,11	972 589,67	1 320 533,18	1 444 984,10	283 428,37
2017	5 869 740,55	2 132 657,05	4 534 288,41	1 959 287,51	1 742 670,46	74 633,74
2018	5 880 005,23	3 028 012,62	2 950 327,54	2 521 806,14	4 687 558,42	263 862,58
2019	2 327 371,61	406 511,13	959 741,18	478 471,76	953 967,53	105 849,21
Totaal	55 957 713,20	20 490 456,43	31 779 941,66	13 729 022,80	27 707 684,07	3 284 838,90

Tabel 16: Profiel van gesteunde ondernemingen naar regio (in aantal)

Jaar	Antwerpen	Limburg	Oost-Vlaanderen	Vlaams-Brabant	West-Vlaanderen	Andere
2011	32	15	39	16	27	2
2012	44	41	39	16	59	2
2013	149	56	142	58	116	4
2014	235	130	180	101	187	13
2015	36	27	38	8	32	8
2016	51	52	33	20	39	9
2017	107	19	46	24	53	6
2018	110	62	76	25	82	6
2019	44	23	29	15	37	2
Totaal	808	425	622	283	632	52